

1 Korinti

Yai zézé ac.

1 ¹Anutuac ewa siŋ niŋac Kristo Yesuac méliméli ic wammaŋ niŋac héihéré nénéja ni Paulo zéma neŋaŋ dacmunanina Sositene nereŋ imi ²Korinti ama areŋa yandaiguc Anutuac hénioriŋ, Kristo Yesuac qeriaiguc météré énécmimia, ic embac téreya zéénécmimia ini zéma baera baera séc, neŋaŋ Miŋ Kewu, onac zéma nonac Miŋ Kewu Kristo Yesuac qac buŋaya qac héhélima kecanzu momac yanda onac muru momacnec oénécmizic. ³Mangocnina Anutu zéma Miŋ Kewunina Yesu Kristo iorarunec ewa hia zéma luaenéŋ he énécmima kecmac.

Ewa hia ac.

⁴⁻⁶Kristoac héipuc wamma zéyiŋ ackuažéc iminéŋ kekecginaiguc seligima heyec. Heyu iwac qeriaiguc ai memeac buŋa zéma zéauauac kuha zéma niniŋa imuhucya moczoŋ yanda énécmiyu sécgé énécmima hezac. Heyu Kristo Yesuac qeriaiguc onac buŋa qeénécmiyec Anutuac ewa hiawac buŋa imuac niŋac wamma ni nalé séc onac niŋ wamma Anutu ewa hia ac ézéanžua. ⁷Hénia imuac niŋac ini qeri uŋawac sese ménac ménac météqétetaŋ ménda wamma késa kecma Miŋ Kewunina Kristo Yesunéŋ winiju haénécmimac niŋ mambéc kecanzu. ⁸Anutunéŋ Miŋ Kewunina Yesu Kristoac hahayawac naléiguc képésic qahac solaja nammu niŋac meseli énécmiyunec kecgic nalé tetecgia hamac. ⁹Anutu imi ménzé ménzéya qahac, inéŋ mia ini naŋa Miŋ Kewunina Kristo Yesuguc ala kekec wammu niŋac unuruyec.

Hénioriŋ eneŋ héndéŋamuma kecgic Paulonéŋ ac waŋ énécmiyec.

¹⁰Imuac bec, Dacmuna hécna, ni Miŋ Kewunina Yesu Kristoac qaciguc zéwelec énécmizua. Ini ac zéwiŋ zé hénia momacnec zému. Imuhuc wamma sucginaiguc héndéŋ qéndéŋ qahac, néŋ ewa momaciguc zéma ewa siŋ momaciguc toroqe amuma kecmu. ¹¹Dacmuna hécna, sucginaiguc ac zéen zémaya hicŋiyec hezac imi Koloeac hénia géséhéra ieneŋ zégic niŋi. ¹²Ni ac imi hénia yomuhuc niŋac zézia; Ini eŋac eŋac

yomuhuc ʒéanžu; Ni imi Pauloac ic. Ni imi Apoloac ic. Ni imi Kefawac^a ic. Ni imi Kristoac ic. ¹³Ini niјgic, Kristonéj téma sasala wamma kecžu me? Paulo nej onac niјac wamma ic héjgeja wéndaraiguc humuyi me? Waјu ini Paulo nuac qacnaiguc doku naecgic me?^b ¹⁴Ni nenaoc Krispo ʒéma Gaio iorac sac doku naec érécmima tosara doku ménda naec énécmiyi. Waјu imuac mia deguc nimba hia waјu, Anutu ewa hia ac ézézua. ¹⁵Méjnéj méj ini nuac qacnaiguc doku naec énécmmimia ʒéwu niјac imuhuc ninžua. ¹⁶(Muјguc nimba Sitefana iwac héna géséhéra imi acguc doku naec énécmiyi. Waјu tosia méјac méj doku naec énécmiyi me qahac imi ménda ninžua.) ¹⁷Kristonéj méli néjec imi ic doku naec énécmmimaj niјac qahac, néj buјa suruc hiabia énézémaј niјac. Imuac mia, Kristoac ic héjgeja wéndara imi ejomia wambac niјac ʒéma, nena niјtegic qintegic acnanéj ménda énézéanžua.

Kristo imi Anutuac Kuha ʒéma niјtegic qintegic acya wanžac.

¹⁸Imi mia hénia yomuhuc niјac imuhuc waјanžua; Ic héjgeja wéndarawac buјa suruc imi humucac héna tianžu ionac muru imi ac qelaja wanžac, néj kekec héla nénécmiyu aŋgéj tima kecanziј nonac muru imi Anutuac kuha waјanžac. ¹⁹Imuac mia ac kiwi méj ooyawac hezac imuaru Anutunéj yomuhuc ʒézac; Ni ic niјtegic qintegic ginaguc ionac niјtegic qintegic ac imi qewa qahac wandamac, waјu niniј asac asariginaguc ionac niniј asac asarigina imi qewa madamac.^c ²⁰Nirtegic qintegic ic imi dimia? Kiwi ic imi dimia? Nalé yomuac ʒézé ic imi dimia? Anutunéj baec yomuac niјtegic qintegic ac imi qeyu qelaja ménda wandaczac me? ²¹Anutuac niјtegic qintegic ac imi mia baec ic ejaј niјtegic qintegicginanéj niјasamuac séc qahac. Imuac mia, Anutunéj buјa suruc zéauauya imi héna qelajaiгuc haima ninžéj ninžéj ic kekec héla mihicni énécmmimaj ʒé nimma ségiségi waјec. ²²Yuda ic eneј sésécac kiwi méréra niјac ʒéwelec wanžic. Girik ic ieneј niјtegic qintegic ac hénia hénia imuac niјkewu waјanžu. ²³Néj nini imi ic héjgeja wéndaraiguc birijnéj qegic humuyec Kristo i ʒéau énémianžij. Waјu héna imuac Yuda ic ieneј niјgic hoc ésécnec héwétécgé énémianžac. Waјu ic enia ionac muru imi, héna qelaja ésécnec waјanžac. ²⁴Waјu Yuda ic ʒéma Girik ic momacnec, héihéré énécmmimia ionac muru imi Kristonéj Anutuac kuc ʒéma Anutuac niјtegic qintegicya waјanžac. ²⁵Imi mia hénia yomuac niјac; Anutuac qelajanéj baec ic ionac niјtegic qintegic imi ogicma ejeja waјanžac. Waјu Anutuac békélacgianéj baec ic ionac kucgina ogicma selia waјanžac.

²⁶Dacmuna hécna, imuac mia nanaigina dimuhucyanec unuruyec imi hémma niјtegicgic. Séwiac hénaiguc namma ʒéni, sucginaiguc niјtegic

^a 1:12 Kefa imi Aram ac, Petero imi Girik ac, hénigira momacguc, nejaj aciguc baјa ʒézéya. ^b 1:13 Me kembaja 15 imuaru imuhucyanec. ^c 1:19 Yes 29:14

qιntegic ic sasala qahac. Waŋu kucginaguc acguc sasala qahac. Waŋu ic eŋeŋa tuŋ yanda igucnec hicŋihicŋiya sasala qahac. ²⁷Waŋu Anutunéŋ baecac qelaŋa énepésima niŋtegic qιntegic ic gamu qeqe mihicŋi énécmianžac. Waŋu baecac békélacgia énepésima ic kucginaguc imi gamu qeqe mihicŋi énécmianžac. ²⁸Anutunéŋ baec yomuac ic mamaya zéma nenesic ic zéma ic maqeŋeya imuhucya énepésima ic tosara imuhucyanec qahac imi wai énécmianžac. ²⁹Imi mia baec ic méŋnéŋ méŋ Anutuac kiwaiguc séwi eŋeŋ wambac niŋjac imuhuc waŋanžac. ³⁰Ini imi niŋtegic qιntegicnina zéma haka solajanina zéma métérac bujanina zéma boŋ hérélérac mijina Kristo Anutuac murunec hahaha iwac qeriaiguc Anutuac murunec hicŋjima kecanžu. ³¹Imi mia ac ooyawac hezac séc ic méŋnéŋ mepé qepési ac méŋ zémaŋ zé Miŋ Kewuac qeriaiguc zému niŋjac imuhuc waŋ nénécmiyec.^d

Kristo ic héŋgeŋa wéndaraiguc humuyec imuac buŋa zéauauya.

2 ¹Dacmuna hécna ni onaru hama Anutuac ackuažéc énázéyi^e nalé imuaru nena acna me nena niŋtegic qιntegicna mežeric qežeric wamma ménda énázéyi. ²Imi mia ni sucginaiguc kecma iwawai tosara qahac, néŋ Yesu Kristo zéma biriŋnéŋ qegic ic héŋgeŋa wéndaraiguc humuyec imuacnec sac niŋareŋémaŋ zé niŋseliyac imuhuc waŋi. ³Waŋu sucginaiguc békélacgia wamma bac yandi wamma zénéŋ hiri hiri wamma keri. ⁴Waŋu ac zézéna zéma ackuažéc zéauauiguc imi nalé yomuac niŋtegic qιntegic ac méra qemimiawac séhanéŋ ménda naŋéma zéyi, néŋ Uŋa Teréyawac winiwininiya zéma iwac kuhaguc énázéyi. ⁵Imi mia onac niŋzéŋ niŋzéŋinanéŋ ic onac niŋtegic qιntegic aciguc qahac, néŋ Anutuac kuciguc sac héiseligima hemac niŋ imuhuc waŋi.

Niŋtegic qιntegic héla Anutu arunec hahaha.

⁶Waŋu nini imi yandima niŋzéŋ niŋzéŋ ic héla wamma kecžu ionac sucginaiguc imi niŋtegic qιntegic acwac zéanžiŋ. Waŋu imi mia baec yomuac niŋtegic qιntegic zéma baec yomuac galeŋ ionac niŋtegic qιntegicgina qahac, néŋ ⁷Anutuac niŋtegic qιntegic sasaŋgia imuac zéanžiŋ. Imi mia musaŋgéyu heyec, néŋ Anutunéŋ neŋaj edamu niŋjac wamma baec kurumeŋ ménda hicŋiyocnec nalé hama keŋec imuaru zéseliyu heyec imi mia. ⁸Niŋtegic qιntegic imi mia baecac galeŋ sucginaiguc méŋnéŋ méŋ ménda niŋtegirec. Niŋtegicbunec imi Miŋ

^d 1:31 Yer 9:24, Ac yomuac hénia imi iwawai tosara niŋjac mepé qepési ménda wambiŋ, néŋ Miŋ Kewu niimnižiŋ imuac meyacma zéwiŋac hezac. ^e 2:1 Kiwi méraginanéŋ ooya tosaraiguc; Ni Anutuac ac saŋa zéau énécmiyi.

Kewunina edamuyaguc imi ic héjgeja wéndaraiguc ménda qewunec.
 9 Imi mia ac kiwi ménj yomuhuc ooyawac hezac ésécnec; Anutunéj siŋ nimmianzu ionac niјac wamma némaria ménj walac mežerirecac hezac imi kicnéj ménda héhéja, gezacnéj ménda niniјa, waјu baec ic ménjac ewa qeri ménjnéj ménda niјtegic qijtegira wanžac. 10 Waјu imuhucya imi Anutunéj ionac qahac, néj nonac muru Uja Téréyanéjneç mewinini néncmiyec. Uja Téréya imi mia iwawai mocžon niјtegicma Anutuac niniј qeyu hingac hingarawac séc niјtegicanžac. 11 Ic ménjac hénia imi tosara qahac, néj ujaya qeriaiguc keczac imi sac ninžac. Hénia imuhucyanec Anutuac hénia imi acguc tosara qahac, néj Anutuac Ujanéj sac ninžac. 12 Nini imi baecac uja imi ménda meyiј, néj nini sese Anutunéj ewa hiawac néncmiyec imi niјtegicbiј niјac Uja Téréya Anutu arunec hahaya imi mema kecžiј. 13 Nini imuac mia zéauma baec icac niјtegic qijtegicnéj ku néncmimia imuac nec ménda mema zéanžiј, néj Uja téreyanéj ku néncmiyec imuac nec mema zéanžiј. Iwawai Uja téreyawac murunec hahaya imi Uja téreyawac sesenéj méra néncmiyu niјtegicanžiј. 14 Séwiac siŋjuc kecanžac imuhucyanéj iwawai Anutuac Uja téreyawac sese imuac niјu qelaјa tanec waјu, ménda aŋgétianžac. Iwawai imuhucya imi Ujaguc niјgésimacac séc, imuac niјac ic imuhucyanéj méndagucnec niјtegicanžac. 15 Ic Uja téreyagucnéj iwawai Anutu arunec hahaya imi mocžon hia niјgésima aŋgétianžac, néj ejeja imi gésigési aciguc ménda opocgic ejanžac.
 16 Mérénéj Miј Kewuac ewa siŋ niјtegicma hia kumimac me?^f Waјu nejaј imi Kristoac ewa siŋ imi aŋgétima kecžiј.

Korinti héraoriј imi héndéjamuma kecgic.

3 ¹Dacmuna hécna ni ic embac Uja téreyaginaguc énézéanžua ésécnec onac énézémaј zé osizua. Imuac séwiguc kekec zéma Kristoac kokochéra énézéanžua ésécnec énézézua. ²Ini nene selia nemuac séc qahac kecaŋgic imuac niјac ni nene selia ménda gumu néncmima namunec gumu énécmiaјi. Deguc imuhucyanec séha ménda seligima kecanžu. ³Sucginaiguc nimburupuc wajamuma méndéj amuma euqac wamma kecanžu imuac niј, ini éréma kecma deguc acguc séwiac siŋjuc kecanžu. Haka imuhucyawac wamma dimuhuc nini baec icac haka ménda niјtohoanžiј hia zéwunec? Imi osiosiya. ⁴Ic ménjnéj ni Pauloac ic, duјa ic ménjnéj ni Apoloac ic zéanžu. Imuac ini baec ic zéma ic ejomia ménda kecžu me? ⁵Imuhuc waјkecžuiguc qesiénécmiwa acna melengic. Apolo imi méré, néj Paulo ni imi méré? Niri imi Miј Kewuninanéj sécnira ai buјa qenérécmiyu welej qeqe sac kecma méra énécmizic ini Miј Kewu ninžéngéma kecžu. ⁶Ni héihimic wamba Apolo

^f 2:16 Yes 40:13

imi weric héwiŋ ai meyec.^g Waŋu Anutunéj meyandi énécmiyec. ⁷Imuac héihimic wawaŋa me weric héwiŋ wawaŋa imi enjomia ʒézéya, néj meyandiyec Anutu iwac sac niŋgic eŋeja wammac. ⁸Héihimic wawaŋa ʒéma weric héwiŋ wawaŋa imi sécgira momacguc, ai meanzaoc séc ekac ekac boŋa érécmiyu memaocac hezac. ⁹Niri imi Anutuac mérahéréra wamma i guc momacnec ai meanziŋ, néj ini imi Anutuac nene ai ʒéma Anutuac ama wanžu.

¹⁰Ewa hiawac buŋa nuac néjec séc meriqe ic niŋtegic qin̄tegicyaguc éscnec nej ama baecta mindiniwa tecgéyu, tosranéj imuac qahaiguc ama miyacgéanžu. Waŋu ama memu imi enej dimuhuc mewiŋ imuac dindinanec niŋgésimu. ¹¹Baec qambaja nej héimindiŋwa hezac imi mia Yesu Kristo, imuac méjnéj méj imi waima méjat héimindiŋ wammac séc qahac.

¹²Waŋu baec qambaja imuac qahaiguc goli me siliwa me hoc eeyaguc me ic hésa me ic haréja me tomočnéj memuiguc, ¹³kecma imuac hénia imi nalé yandanéj hama mewininiyu hicŋitegicmac. Nalé imuaru imi geric bélaj yandanéj onoma aigina dimuhuc megic imuac hénia imi measarimac.

¹⁴Méjat méj gericnéj ʒebipiyu solarjanec heyu bakia hia memu, néj ¹⁵méjat méj gericnéj ʒema ʒedaru amaya qahac wammaciguc, eŋeja imi goiya héima aŋgén timimac, néj geric igucnec metec metecgia tanec wammac. ¹⁶Ini Anutuac ocmuŋ téryea kecžu imi ʒéma Anutuac Uŋa téryeanéj qeriginaiguc tacyac waŋanžac imi ini ménda niŋyacgézu me? ¹⁷Anutuac ama imi téryea, imuac mia méjnéj méj Anutuac ocmuŋ téryea imi mebirimac imi Anutunéj ic imi auyu qahac wammac. Ini imi ocmuŋ téryea wanžu.

¹⁸Ini ikoc ménda waŋamumu. Onarunec méjnéj eŋeja niŋac niŋu baec yomuac naléyaiguc niŋtegic qin̄tegic ic wanžaciguc, memaamuma qelanya wammac. Walac imuhuc wammaguc niŋtegic qin̄tegic ic héla wammacac hezac. ¹⁹Baecac niŋtegic qin̄tegic imi Anutuac muru qelanya tanec wanžac. Ac méj yomuhuc ooyawac hezac imuac niŋac imuhuc ʒézua.^h Inéj niŋtegic qin̄tegic ic imi eŋaŋ haka diwi qiwiliŋa iminéj bétac éscnec haima énepésianžac. ²⁰Méj imi yomuhuc, Miŋ Kewunéj niŋtegic qin̄tegic ic ionac niniŋ imuac niŋu haréja tanec waŋanžac.ⁱ ²¹Iwawai mocžoŋ yanda imi onac buŋa kecénécmizac, imuac niŋac baec ic onac niŋgic mepé qepésiginaguc ménda wammac. ²²Paulo me Apolo me Kefa me baec kurumej me kekec me humuc me deguc kekera me biaŋ hahaya imi mocžoŋ onac buŋa. ²³Waŋu ini imi Kristoac buŋa, Kristo inéj Anutuac buŋa wanžac.

Yesuac Méliméli ic ionac weleŋ qeqe ai.

4 ¹Ini nonac niŋac niŋgic Kristoac weleŋ qeqe ic ʒéma Anutuac ac saja imuac ai ic wambinjac hezac. ²Waŋu ai buŋa késa kecžu imi

^g 3:6 Girik aciguc; doku haimiyec. ^h 3:19 Yop 5:13 ⁱ 3:20 Leg 94:11

enej ai imuac niŋkumuma keŋhéi hahéigina qahac memuac hezac.
 3 Waŋu ini me tosara nuac ʐégési néŋangic imuac nimba héla yanda
 ménda wanžac. Ni nenaoc acguc nena ménda ʐétecgé amuanžua. 4 Ni
 képésicna méj ménda niŋtegicanžua, néj hakana imuhucya nijac ic
 solaja zénénéja ménda hezac. Waŋu hia ʐétecgé némmacac hezac imi
 Miŋ Kewunina momacguc sac kecžac. 5 Imuac nalé yanda imi ménda
 hayunec, Miŋ Kewunéj ménda hayunec imi méjnéj méj ic embac tosara
 ménda ʐégési énécmimu. Inéj hama siŋ tunumanjiguc musaŋ gégéya
 imi mewininima ewa qeriginaiguc ewa siŋ hezac imi mewininimac. Nalé
 imuaru Anutunéj ic embac ejac ejac mepési énécmiyu aŋgétimu.

6 Ninžéj ninžéj dacmuna hécna, eŋaoc keŋkésa hakésa ménda
 wamma séwi eŋej ménda wammu nijac, ini ac ooyawac hezac imuac
 séŋganjenjiguc ménda logima mamu zézéya imi nonac murunec nimma
 niŋareŋgému nijac, ni méra énécmimaj ʐé ni ʐéma Apolo nekaŋ suruc
 wamma séséc acwac waŋ énécmizua. 7 Mérénéj gési énécmima meyac
 énécmiyu séwi eŋej waŋkecžu? Waŋu iwawai he énécmizac imuарuneč
 ménda énécmimia méjnéj méj hezac me? Qahacgucnec, mocžoŋ
 énécmiyu késa kecma dimuhuc hénihénia igucnec ejaq buŋawac heyecac
 ésécnec séwi eŋej waŋkecžu? 8 Ini mia bec tomen qeqe waŋkecžu. Bec
 mériaj yandaguc waŋkecžu. Nini qahaciguc ejacnec kecma ic kewu
 bec waŋkecžu. Nini imi iniguc momacnec ic kewu héla wamma kecbiŋ
 nijac ini bec ic kewu héla wamma kecbunec ʐéma ninžij. 9 Ni nimba
 Anutunéj Yesuac Méliméli ic nini humucac buŋa ʐétecgé nénécmimia
 tanec tetecgiaiguc nonoporu mamayagina wanžij. Waŋu nini imi
 baec kurumeŋjiguc kua meme uŋa ʐéma baec ic kicginaiguc ninicdesic
 wawaŋawac buŋa wanžij. 10 Nini imi Kristoac nijac wamma ic qelaŋa
 wanžij, néj ini imi Kristoac qeriaiguc niŋtegic qiqtegic ginaguc wanžu.
 Nini imi qeka meka wanžij, néj ini imi kucginaguc wanžu. Ini imi
 eebipiginaguc wanžu, néj nini imi maqeŋeja wanžij. 11 Hama éréma
 deguc imuac sura séc nini imi yaka doku niŋ humuma, séwi usu qahac
 nununesi waŋ nénécmiyu kiaŋ éséc kecanžij. 12 Waŋu méráninanéj ai
 réwéria meanžij. Saec ac waŋ nénécmigic mozoc ac waŋ énécmianžij.
 Waŋu nununesi waŋ nénécmigic bisiqatéj waŋ énécmianžij. 13 Waŋu
 ʐébiri qébiri waŋ nénécmigic ac bakia goicina héima waŋ énécmianžij.
 Érékecma deguc nini imi baec ic mocžoŋ yanda ionac nenesic tanec
 wamma kecžij.

14 Ni gamu qeqe waŋ énécmimaj ʐé kiwi yomi ménda oénécmizua, néj
 onac mia nambérac sorochécna ʐéma nimma pakeŋ ac waŋ énécmimaj
 ʐé oénécmizua. 15 Kristoac qeriaiguc kiwi ic imi kileŋ kecžu, néj
 sucginaiguc hélacnec manjoc waŋ énécmianžu imi sasala qahac. Waŋu
 neŋ imi Yesu Kristoac qeriaiguc buŋa suruc hiabia imi ku énécmima
 ini nena nambérac hécna ésécnec aži mema mihičŋi énécmiyi. 16 Imuac

ni zénaŋgé énécmizua. Waŋanžua imuac séciguc méndacma wamma kecmu. ¹⁷Ni hénia imuac niŋac wamma mia Miŋ Kewuac qeriaiguc nuac naŋ sorocna wamma kecžac Timoteo imi mélimiwa onac muru hazac. Waŋu inéj mia Kristo Yesuac qeriaiguc haka waŋanžua imi zéma baera baera lelecgéma hénaorij ama séc emma ku énécmianžua imuac mia héiqeli énécmimac. ¹⁸Onarunec tosianéj ni onac muru ménda hamaj éséc nimma séwi eŋeŋ wamma kecžu, ¹⁹^{19a} néj Miŋ Kewunéj niŋu sécgéyu foſdac onac muru hamaj. ²⁰Anutuac héŋgalej ama areŋa yanda imi ac ejomiaiguc ménda hezac, néj Uŋa téreyawac kuciguc hezac. ^{19b} Imuac niŋac ni hama séwi eŋeŋ ic ionac inictegičma acgina qahac, néj kucginaguc me qahac imi inictegičma jé ninžua. ²¹Ini dimuhuc waŋ énécmimaj niŋac ninžu? Hihilocguc hamaj me goi héihéi zéma ewa bénzéŋnénéj ewa qerinaiguc sécgénéju hamaj?

Kaiseroac hakanéj hénaorij mebirí énécmiyec.

5 ¹Sucginaiguc kaisero haka hezac zégič niŋi. Waŋu kaisero imuhucya imi ic enia ionac sucginaiguc acguc ménda heheya. Ic méjnénéj eŋeŋa maŋgocyawac iniŋa wagicma i guc kecanžac imuac mia zézua. ²Waŋu ini séwi eŋeŋ wamma kecžu. Haka imuac ewa biric ménda wanžu. Haka imuhuc waŋjec imi sucgina igucnec nesigic kembacnec, néj imuhuc ménda waŋkecžu. ³Ni séwinanéj lakec kecžua, néj qeri ujananéj iniguc kecma imuaru kecžua séc, haka imi waŋjec i bec zétecgmizua. ⁴Ini Miŋ Kewu Yesuac qaraiguc azorogic imuaru, ni acguc ujananéj iniguc kecžua. Miŋ Kewunina Yesuac kuc acguc imuaru kecžac. ⁵Ic imi Biria minjinawac mériäiguc waimimia waŋjec. Imi mia séwiya imi humuquai wammac, néj uŋaya imi Miŋ Kewunina Yesuac nalé yandaiguc keckec mihičijmac niŋac imuhuc wammimia waŋjec. ⁶Séwi eŋeŋ waŋanžu imi haka hiabia qahac. Yis komodianéj falawa uha dokuyaguc imuac séc sécgéanžac imi ini ménda ninžu me? ⁷Ini héní hénia igucnec yisginaguc qahac imuac deguc falawa uha qelia wambij zéma, yis wahala imi giligic kendacmac. Naguc sacyaguc ogicma keŋkeŋa, kendoŋ imuac ramaya Kristonéj doenina mema humuyec. ⁸Imuac kendoŋjac tacbiŋ niŋ, yis wahala qahac, yis biria zéma kai ziliweŋaguc qahac, saméŋ héra zéma solanja yisya qahac nema tacbiŋ.

⁹Kaisero ic iniguc mutu qutulaŋ ménda wammu niŋac nuac kiwiiguc oénécmiyi, ¹⁰néj ac imuac hénia imi baec yomuac kaisero ic me hémbaoc ic me seŋkowu ic me baniarawac mepé qepési ic imi méndagucnec ala wamma kecmu niŋac ménda zéyi. Imuhuc wambij zé baec yomi waima keŋ humuni sécgémacac hezac imuac mia imuhuc zézua. ¹¹Imuhuc qahac, néj deguc oénécmizua imi yomuhuc; Ninžéj ninžéŋ dacmuna kecžiŋ zéanžu ionac sucginaiguc méjnénéj ménj kaisero me hémbaoc me

baniarawac mepé qepési wawaŋa me ʒébiri qébiri wawaŋa me doku seli nene ic me seŋkowu wawaŋa iniguc imi mutu qutulaŋ ménda wamma yaka acguc momacnec ménda nemu. ¹² Ni ic enia kecžu imi némaciguc ʒégési waŋ énécmiwiniec? Imi osiosiya. Waŋu héraoriŋ eŋaŋ sucginaiguc imi ménda niŋgési amumuac hezac me? ¹³ Séŋgagęŋ ic imi Anutunéŋ niŋgési énécmimac, néŋ biria meme ic imi mia eŋaŋ sucgina igucnec nesimigic mama kemmac.

Héraoriŋ sucginaiguc tualefic hicŋiyu dimuhuc wammu.

6 ¹Onac muru méŋnénŋ alaya méŋjac képésic ac késa kecmac imi météré ic ionac muru ménda ʒéhicŋima képésic ic ionac muru ʒéhicŋimac me? ²Météré icnénŋ baec ic ʒégési énécmimuac hezac imi ménda ninzu me? Baec séc ic embac moczoŋ ʒétecgé énécmimuac hezaciguc, ac ai efefiadac méŋ heyu hia ménda ʒétecgému me? ³Neŋaj imi kua meme uŋa ʒétecgéwijaŋ hezac imi ini ménda ninzu me? Imuac baecac ara efefia imi eŋaoc hia niŋgési wammuac hezac.^j ⁴Imuac, baecac kekeciguc ac méŋ hicŋiyu ini ic méŋ héraoriŋ sucginaiguc niŋgic mamaya wanžac imuhucyanénŋ ara imi ʒétecgémac niŋac hia kumumimú me qahac?^k ⁵Ni gamugina nimmu niŋac ac imuhuc énézéza. Sucgina igucnec ic méŋ niŋtegic qinjegicyaguc dacmuna eŋaŋ ac hia ʒétecgémacac séc méŋ méndagucnec kecénémizac me? ⁶Dacmuna ninžéŋ ninžéŋgiraguc néŋ aciguc opocamuwig ʒé ic ninžéŋ ninžéŋgina qahac ionac muru hia kemmaoc me? ⁷Ini eŋawunec aciguc opoc amugic képésicgina winiŋu hicŋitegirec. Imuac hénia imi ini bec momacnec aciguc maunuŋ gamu qeqeginaguc wandacžu. Néwécgeja, képésicgina eŋ bisigic hia wambacnec. Waŋu waigic ikoc icnénŋ iwawai onagiru hia wambacnec. ⁸Imuhuc ménda wamma ini haka biria waŋamuma ikoc wamma iwawai onagic amuanžu, néŋ imi eneŋ mia eŋaŋ ninžéŋ ninžéŋjac dacmuna hécgina kecžu. ⁹Ikoc birianénŋ Anutuac héŋgalej ama areŋa yanda imi mératéc ménda memuac hezac imi ini ménda ninzu? Ikoc waŋ énécmiwi niŋac, kaisero ic me, baniara mepé qepési ic me sasangiaiguc eu iniŋ hénia qelogilogi ic me, embac ala me ic alawac inicbaoc wawaŋa me, icnénŋ ic alayaguc kaisero wawaŋa me, ¹⁰kowu nene ic me hémbaoc ic me doku selinénŋ ewa soho wawaŋa me ʒébiri qébiri ic me diwi qiwiliŋ ic imuhucyanénŋ Anutuac héŋgalej ama areŋa yanda imi mératéc memuac séc qahac. ¹¹Waŋu sucginaiguc ic imuhucya kecgic, néŋ Miŋ Kewu Yesu Kristoac qaraiguc neŋaj Anutuac Uŋa Téréyanénŋ zuac énécmima météré énécmima mesolaiŋ énécmiuy kecžu.

^j 6:3 Girik aciguc; Waŋu baec yomuac ara némac niŋac toroqema ʒéwiŋnec? ^k 6:4 Kiwi tosaraiguc; Héraoriŋ sucginaiguc ic eŋomia méŋ hia kumumigic ara imuac ʒégésigési ic wammac.

Qeri séwigina imi Anutuac buja.

¹²Ni haka sasalanec wammajé zé hia wammajac hezac, néj wammajé séc moczoj méra némmacac séc qahac. Haka sasalanec hia wammajac zénénéja, néj ni haka méjnénéj méj ménda waiwa méra bawu nopoacmac. ¹³Nenenéj tomerjac waju tomerjnénéj neneac wanžac, néj Anutunéj imi moczoj metecgéyú qahac wammac. Séwinina imi kaiseroac ménda hezac, néj imi mia Miŋ Kewuninawac heyu, Miŋ Kewunina imi mia séwininawac galej kecanžac. ¹⁴Anutunéj Miŋ Kewunina humuc igucnec meqeliyec. Waju iwac kuhanéj nejaj muŋguc meqeli néncimimac. ¹⁵Séwigina imi Kristoac séwi tasia wanžac imi ménda ninžu? Waju Kristoac séwi tasia iminéj dimuhuc meleŋgic héna yanda embacac séwi tasia wammac? Qahac téngéj. ¹⁶Héna yanda embacguc toro qemaciguc i guc séwi momacguc wammaoc hezac imi ménda ninžu? Yomuhuc ooyawac hezac; Éréhécnéj séwi momacguc wammaoc.¹ ¹⁷Imuac bec Miŋ Kewuguc toroqemac imi i guc uŋa momacguc wamma kecmac. ¹⁸Kaisero haka imuac qiziziŋgema kecmu. Képésic wajanžu sasala imi séwi busuninawac séŋganjen hezac, néj kaisero icnénéj ejeya séwiac képésic wanžac. ¹⁹Waju séwigina imi ejac ejac qeriginaiguc kecanžac Uŋa téryea Anutuac murunec hahaya iwac ocmuŋ téryea wanžac imi ménda ninžu? Ini imi séwiginawac miŋina qahac. ²⁰Ini imi bojhérégina meénécmimia wanžac. Imuac séwiginanéj Anutu ee héihéi wammimu.

Zammaréj memeac héna ac.

7 ¹Acgina kiwiiguc oma néŋgic imuac zéwa niŋgic; Ic méjnénéj embac ménda mema kecmac imi hia, ²néj kaiseroac manam batuc hezac, imuac niŋ ic séc embac mema kecmu. Waju embac séc ic mema kecmu. ³Waju icnénéj ejeya séwiya imi iniŋa ménda aŋgén timimac. Embac acguc euya imuhucnec ménda wammimac. ⁴Iniŋa imi ejeya séwiyawac miŋ mangocya qahac, néj euyanéj imuac miŋina wanžac. Euya imuhucyanec ejeya séwiyawac miŋ mangocya qahac, néj iniŋanéj imuac miŋina wanžac. ⁵Ejaj séwigina iningina me euginawac ej ménda aŋgén tiénécmigic. Zéwelec weleac efima nalé titiŋa mihičijiwij niјac walac zéeminiŋ wamma imuhuc waŋgic tecgéyú muŋguc toroqe amumu iminéj hia wammac. Ejaj ewa singina helanži amugic, Biria miŋinanéj batucgé énécmiwac niјac. ⁶Waju ac imi qenanjé wamma zézua, néj ménda zéseli énécmižua. ⁷Ic moczojneč ni ésécnec wamma kecmu niјac wanžua. Néj icja ejeya sese Anutuac murunec hahaya késa keczac. Méjnénéj méjac késa keru méjnénéj méjac késa keczac.

⁸Ic embac ménda meamuma kecanžu zéma embac malé ionac mia yomuhuc zézua; Ienej ni éséc kecgic hia wammac. ⁹Ej kecgic séwiac

¹ 6:16 Hén 2:24

singinanéj geric bélaja ésécnec onoyu hiabia qahac wammac. Sécgina imuhuc wanžaciguc eu iniј meamuma kecgcic sécgémac. Imuac niјac séwiac singina helanži amuwijac séc qahac waјu ic embac meamuma kecmu. ¹⁰ Zammaréj meamuma keczu onac mia yomuhuc žeseli énécmizua; (Žézé seli ac yomi nuarunec qahac néj Miј Kewuarunec.) Embac imi icyawac murunec waimimia ménda wammac. ¹¹ (Néj waimimia wammaciguc ic ménj ménda mema ej kecmac me euyawac muru muјguc luae mihicji mimia waјu toroqemac.) Waјu icnéj imuhucyanec iniјa ménda waimimac. ¹² Ac yomi mia tosia ionac énézézua; (Waјu ac yomi nuarunec, néj Miј Kewuarunec qahac.) Ninžéj ninžéj dacmuna méјac muru iniјa ménj Miј Kewu ménda ninžéjgéma kecma euyaguc momacnec kecmac niј ewa siј hemiyu iniјa imi ménda waimimac. ¹³ Waјu embac méјac muru euya ménj Miј Kewu ménda ninžéjgéma kecma iniјaguc kecmaj žé ewa siј hemiyu euya imi ménda waimimac. ¹⁴ Euya Miј Kewu ménda ninžéjgéma keczac imi iniјawac ninžéj ninžéjanéj métérémimac. Waјu iniјa ménda ninžéjgéma keczac imi euyawac ninžéj ninžéjanéj métérémimac. Qahac wambacnec nambérac hécgina acguc solaja ménda wambunec, néj deguc solaja kecgcic nambérac hécgina imuhucyanec solaja keczu. ¹⁵ Néj ménda ninžéjgéma kecanžu ionac sucginaiguc eu iniј méjnéj wai amumaociguc wai érécmigic imuhuc wammaoc. Ic me embac imuhucya imi žézé seli iminéj ménda žiki énécmizac. Néj ini imi Anutunéj luaeguc héihéré énécmiyec. ¹⁶ Imi mia embac gi Anutunéj euga kekec héla mihicji mimac me qahac imi ménda ninžan. Ic gi imuhucyanec Anutunéj ininja kekec héla mihicji mimac me qahac imi ménda ninžan. Imuac singinawac ménda wammu.

¹⁷ Néj Miј Kewunéj icya embacya séc ewa hiawac buja méndéj énécmiyec imuac séciguc héna imuac me imuac unuruyec séc téjgéj méndacma wammu. Ni héraorij ama séc imuhuc žeseli énécmianžua. ¹⁸ Séwiiguc séwi tasé heric heriraguc keru Miј Kewunéj hérémiyeciguc séwi tasé hericheric haka waimac niј ménda žénaňgémimu. Waјu séwi tasé hericheric qahac keru Miј Kewunéj hérémiyeciguc séwi tasé hericheric memac niј ménda žénaňgémimu. ¹⁹ Séwi tasé hericheriguc kekec me séwi tasé hericheric qahac kekec iminéj héla qahac, Anutuac héna acwac niјtohoma kekec iminéj mia héla wanžac. ²⁰ Imuac niј nanaј imuaru me imuaru naј Miј Kewunéj héihéré miyeciguc nanaј imuacnec naјkecmac. ²¹ Gi welej qeqe kecnanec héihéré géjeciguc niјna iminéj réwériga ménda wammac. Waјu kekec žiki sipacya qahac mihicjiwésémaј imuac héna ménj bérénjé géju efima kekec žiki sipacya qahac imi hia mihicjiwésémaј. ²² Welej qeqe ic kerunec Miј Kewuac qeriaiguc héihéré mimia wanžac imi welej qeqe keczac, néj deguc Miј Kewuac buja wamma keczac. Hénia imuhucyanec miј maњgoc kerunec

héihéré mimia waŋec imi miŋ maŋgoc wanžac, néj Kristoac weleŋ qeqe ic waŋecac kecžac. ²³Ini bec boŋina memeya imuac niŋ ic onac weleŋ qeqe ménda kecmu. ²⁴Dacmuna hécna, méjnénj ménj héihéré mimia waŋec nalé imuaru areŋ méŋjac ménj naŋkerec areŋ imuarunec namma Anutuguc momacnec kecmoc.

**Embac seraŋa zéma embac
malé ionac pakeŋ ac.**

²⁵Embac seraŋa ionac Miŋ Kewuac ackuažéc ménj ménda késa keczua. Waŋu Miŋ Kewunéj ewa biric niŋnéj ménjzé ménjzéna qahac kecanzua nenaoc mia nena niniŋnawac zéwa niŋgic. ²⁶Neŋ nimba nalé zéra waiyayaguc yomuac niŋjac ic méjnénj kecanzac imuhucyanec kecmac iminéj hia wammac. ²⁷Imuac gi embacgaguc dérécgé érécmimia warac kecžaociguc ménjda waiwésémaŋ. Waŋu gi embac qahac solajanec kecžaŋiguc embac memaj zé ménjda nimbésémaŋ. ²⁸Embac memaj zé mewésémaŋiguc iminéj képésic ménjda wammac. Waŋu embac seraŋa méjnénj ic memaciguc imi acguc képésic ménjda wammac. Waŋu imuhucya ieneŋ kekecginaiguc yéwéri sasala mihičjumu. Imuac niŋ ni aŋgénj tiénécmimaŋ zé imuhuc zézua. ²⁹Alahécna ac yomi zéwa niŋgic; Nalé meducŋiyu hotonjadac hezac, imuac niŋ ic tosara embacginaguc ieneŋ embac qahac ésécnec kecmu. ³⁰Waŋu siacanžu imi eneŋ zésiacgina qahac ésécnec kecmu. Waŋu ségiségi waŋanžu imi eneŋ ségiséigina qahac ésécnec kecmu. Waŋu iwawai boŋ meanzu imi eneŋ iwawaigina qahac ésécnec kecmu. ³¹Baecac iwawainéj ai meanzu imi eneŋ, niŋgic imi ménjda he énécmizac ésécnec wammac. Baec kurumeŋ deguc hénžu imi hama keju qahac wandamac imuac mia. ³²Eneŋ mia iwawai omaya imuac mia niŋ éréhéc ménjda wamma kecmu niŋjac nimma zézua. Ic ménj iniŋa qahac kecanzac inéj Miŋ Kewuac ai niŋjac niŋ goro wamma dimuhuc wamma Miŋ Kewu ségiségi mihičjijimaŋ zéma nimmac. ³³Iniŋagucnénj mia dimuhuc wamma iniŋa ségiségi mihičjijimaŋ zéma baecac iwawai niŋgumbi niŋguŋ waŋanžac. ³⁴Waŋu ewaya téma éréhéc waŋanžac. Waŋu embac seraŋa me embac ic ménjda mema kekera méjnénj Miŋ Kewuac ai niŋjac niŋgumbi niŋguŋ wamma eŋeŋa séwi uŋaya momacnec Miŋ kewuac buŋa haimac, néj embac icyagucnénj dimuhuc wamma euya ségiségi mihičjijimaŋ zéma baecac iwawai niŋgumbi niŋguŋ waŋanžac. ³⁵Ziki énécmimaŋ niŋjac ménjda zézua, néj ini solajanec kecmu niŋjac ac yomi énézézua. Ini solajanec kecmoc ewagina ménjda héséjunec Miŋ Kewuac howiacnec kekecgina haimimiu niŋjac imuhuc zézua.

³⁶Ic ménjnéj embac seraŋa eŋeŋa buŋa qemimia hemiyuguc haka dindianec ménjda wammianžac tanec wanžaciguc, waŋu embac buŋaya imi zammaréj naléya ogicma embac yanda wamma kecžaciguc imi

ewa sija méndacma hia memac. Imi mia képésic qahac. Ierej imi kilej meamumaoac hezac. ³⁷Waŋu ic méjnén̄ ewayanén̄ nimma embac imi ménda memaj zé niŋ seligzaciguc, waŋu kilej memac niŋac iwawai méj ménda hinogézaciguc, waŋu ejeya séwiac sija imi hélanži amumac ac séc kuha hemiyu ménda memaj zé ewaya zikizaciguc, imi acguc hia wanžac. ³⁸Imuac embac seraja mezac imi haka hia wanžac, néj embac ménda mezac imi haka séc méj ogicma hia wanžac.

³⁹Embac méj imi euyanén̄ kekecguc kecmac séc hésa qatéyaguc wanžac. Euya humuyu ic méj me méj memaj zé wammaciguc imi hia memac, néj Miŋ kewuac ewa siŋguc wammac. ⁴⁰Niniŋnaiguc imi eu qahac imuhucnec keemac imi séc méj ogicma ségiségiyaguc wammac. Waŋu ni nimba Anutuac Uŋa Téréya imi nuac muru acguc henénžac imuac niŋac ac imi nuarunec sac qahac.

Baniarawac ohaihaiyawac ara.

8 ¹Baniarawac ireha imuac mulu haimimia imi hénia nindacma kecziŋ imi niŋyacgéma kecziŋ. Waŋu niŋiŋ imi tétéc qeqeac haka mihičjanžac, néj goi héihéi iminéj qenangéac haka mihičjanžac. ²Méjnén̄ méj ejeya niŋac niŋu niŋyaguc wammac imi, ac niŋasaramac hezac imi ménda niŋasaramanec kecžac. ³Waŋu méjnén̄ méj Anutu goi héihéi wammianžac imi Anutunén̄ nimmianžac. ⁴Imuac olémbaj baniarawac ireha imuac buŋa haihaiya imi mema neanžu imuac mia yomuhuc zéma ninžiŋ; Baniarawac ireha baec kurumeŋjiguc hezac imi mocžoŋ ejomia. Anutu imi méj qahac, néj momacguc sac kecžac. ⁵Baec me kurumeŋjiguc anutu zéénémimia sasala hezac imi hélacnec. Anutu sasala miŋ kewu sasala kecžu zézéya, ⁶néj kilej neŋaŋ muru imi Anutu momacguc Mangocnina sac kecnéncmizac. Iwarunec mia iwawai momac yanda hicŋidarec. Waŋu neŋaŋ iwac wamma kecanžiŋ. Waŋu imuacnec Miŋ Kewunina Kristo Yesu momacguc sac kecžac. Waŋu inéjnec iwawai momac yanda mihičji énécmiyu kecgc neŋaŋ acguc iwacnec kecanžiŋ.

⁷Néj niŋiŋ imuhucya imi ic séc ménda késa kecžu. Imuac niŋac ic tosia ienej baniarawac ireha imuac niŋyagigc séc nimmanec kecma nene newiŋ zé, yomi baniarawac ohaihaiya gezaŋ, zéma niŋ éréhécguc wamma negic ejay ewa qeriginanén̄ kuc mama wamma ʒapi qeanžac. ⁸Yaka neneac hakanéj nonagiru Anutu hosucgéwiyac séc qahac. Ménda newiŋjiguc séc méj ogicma biriwiŋjiguc séc ménda hezac. Imuhucyanec newiŋjiguc séc méj ogicma hiaruwiŋjiguc séc ménda hezac. ⁹Néj técgina nimma kecmu. Ewa éréhéc ménda wamma ewa siŋginawac séc wamma megic haka iminéj alahécgina békélacgia tosara mewtétcgé énécmiwac niŋac. ¹⁰Gi niningaguc néj baniarawac ireha imuac ocmuŋ qeriaiguc nene saméŋa nema tacna, ic ninžéj ninžéjna békélacgia méjnén̄ méj imuhuc gémma

kuc mema baniarawac ireha imuac nene saméj imi efima mema newac niijac.¹¹ Haka imuhuc hicnjamaciguc imi guac niniŋganéj ninzéj ninzéj békélacgia dacmunaga Kristonéj wammima humuyec i mebirimac.¹² Gi mia imuhuc ninzéj ninzéj dacmunaga békélacgia ewa qeriaiguc wizi ésécnec héniј géwésémaј iguc imi Kristo képésic wammizaj ésécnec wammac.¹³ Imuac nenenéj ninzéj ninzéj dacmunana méj méwéctécgé mimaciguc, ni yaŋ busia méndagucnec nema dacmuna imi qonzontoŋ gégéya ménda mihicŋi mima kecbla nalé tetecgia hamac.

**Yesuac Méliméli ic ionac
nanançina.**

9 ¹Ini niŋgic, ni ɢiki sipacnaguc keczua me? Ni Yesuac Méliméli ic ménda wančza me? Ni Miŋ Kewunina Yesu ménda héniј me? Miŋ Kewuninawac qeriaiguc ainawac héla hicjima kecanču imi ini qahac me?
² Ini mia Miŋ Kewuninawac qeriaiguc Yesuac Méliméli ic ai bunjanawac asé kiwi tanecac hicjima kecanču. Imuac niijac ni ic embac tosia ionac muru imi Yesuac Méliméli ic ménda gezaj kecbiac, néj onac imi Yesuac Méliméli ic hélawac kecanču.

³ Zégesi waŋnéjanču ionac mia yomuhuc zéma saiwa acna waŋ énémizua; ⁴ Niri nene doku newicac qac buŋa méj ménda zénéréc mimiawac kecžic me? ⁵ Yesuac Méliméli ic tosia zéma Miŋ Kewuac munahéra zéma Kefa ienej imi inijhécgina kecénécmigic ai meanču. Waŋu nini imi imuhucyanec wamma kecbiŋ zé qac buŋa ménda zé nénécmimia wac kecžiŋ me? ⁶ Waŋu ni zéma Banaba niri sac séwiguc kekecac ai waima Anutuac ai sac mewic niijac qac buŋa ménda zénéréc mimiawac kecžic me? ⁷ Waŋu mérénéj téngiј ic kecma eŋjeja soukiwa kiričma weleŋ qemac? Waŋu mérénéj waiŋ ic himicma imuac gočmia méj ménda menec wammac? Waŋu mérénéj rama inigaleŋ wamma ionac namu késanec ménda wammac? ⁸ Ni ac imi baec icac nananjuc namma zézua me? Héna ac acguc imi ménda zéhicjizac me? ⁹ Moseac héna aciguc ac méj yomuhuc hezac imuac mia imuhuc zézua; Burumakao méjnén padi gočmia tižižama séwela qétimaciguc uſicnén kuaya ménda osomu, néj waigic nemac. Ini niŋgic, Anutunéj burumakao ionac niijac ewa goro wančac me? ¹⁰ Mocžoŋ ic neŋaŋ niijac ménda zéyec me? Hélacnec, imi mia ic neŋaŋ niijac imuhuc ooyawac hezac. Imuac niijac ai patoma kecžac inéj héla niijac niŋkumuma patomac. Waŋu metogčézac i acguc nena buŋa henémmac zéma niŋkumuma metogo wammac. ¹¹ Nini onaru qeri ujyawac iwawai himiriŋ. Waŋu ic imuhucyanéj onarunec séwiac iwawai mewinjuc, niŋgic sécnina ogicma kuneŋ yanda mezij tanec wammac me? ¹² Tosia ienej onarunec séwiac iwawai imi memu niijac zéénécmimia waŋu niri imi imuac séc imi ogicma kileŋ imuhuc hia wambicac hezac, néj Kristoac buŋa

suruc hiabia imi neuja qahac saima kemmac niŋ wamma qac buŋa ʒénérécmiyec séc ménda wamma imuac me imuac osimaguc kileŋ yewéri imi bisiqatéŋ wamma kecanzic. ¹³ Ocmuŋ téryaiguc ai meanžu imi eneŋ ocmuŋ térya imuaru nene mihičjima neanžu. Waŋu ɣaki téryaiguc weleŋ qeqe ai meanžu imi eneŋ ɣaki térya imuac buŋa haihaiya imi sécgina séc meanžu imi ini ménda ninžu? ¹⁴ Héna imuhyucyanec Mij Kewuninanéŋ yomuhuc zéma zéseli nénécmiyec; Buŋa suruc hiabia zézé ic imi eneŋ buŋa suruc zézé ai iminéŋnec séwiginawac kekec qenangé wamma kecmu. ¹⁵ Waŋu ni wawaŋawac séc me memeyawac séc imuhucya imuhucya méj ménda wamma meanžua. Ac imuhuc zéma oénécmizua imi mia ini imuac séciguc waŋ némmu niŋac ménda zézua. Qahagucnec, osima humumaj zé hia humumaj, néj iwawai méjac méj ménda zéwelec énécimimaŋ. Imuhuc wambinec méjnénj méj iwawai zéhiaruanžua imi mematiti wambac niŋac. ¹⁶ Ai imi mia nuac qacnaiguc hainénéŋa, imuac niŋac hetegémajac séc qahac. Buŋa suruc hiabia imi ménda zéau énécimimaŋiguc imi saecnaguc wammaŋ. Hénia imuac niŋac, buŋa suruc hiabia zéauanžua hakana imuac mia zéhiaru amumaŋac séc qahac. ¹⁷ Ni ai imi nena ewa siŋnawac mewinec kecma imuac bakia mewinec, néj nena ewa siŋnawac qahac, néj niŋkinzéŋ waŋ némma ai buŋa zénénéŋa iwac mia meanžua. ¹⁸ Imuac ainawac bakia imi némac? Ni buŋa suruc hiabia zéau énécmianžua séc boŋtegič zéau énémima buŋa suruc hiabia imuaru héima namma haka méjac méj wawaŋawac séc buŋana qenéŋec imi méj ménda aŋgétianžua. Waŋu ai meanžua iminéŋ mia ainawac boŋa wanžac.

¹⁹ Ni ic momac yanda ionac muru taséna qahac solajanec kecanzua, néj ogicma sasala énepésimaŋ zé kileŋ weleŋ qeqeginawac opocamuma kecanzua. ²⁰ Yuda ic ionac muru imi Yuda ic tanec waŋi imi Yuda ic énepésimaŋ zé imuhuc waŋi. Waŋu héna acwac méra bawaiguc kecanzua ionac muru imi ni héna acac bawaiguc ménda kecanzua, néj ic héna acwac bawaiguc kekera ésécnec waŋi imi, héna acac méra baciguc keczu imi énepésimaŋ zé imuhuc waŋi. ²¹ Ic enia kecanzua ionac muru imi ni héna ac qahac ménda kecma néwécgeja Kristoac héna ac imuac méra bacyaiguc kecanzua, néj ic héna ac qahac kecanzua ionac tanec waŋi imi, ic héna ac qahac imi énepésimaŋ zé imuhuc waŋi. ²² Ic ninzéŋ ninzéŋgina békélacgia ionac muru imi ic ninzéŋ ninzéŋ békélacgia tanec waŋi imi, ic ninzéŋ ninzéŋ békélacgia énepésimaŋ zé imuhuc waŋi. Ic hénia hénia ionac muru ic hénia hénia tanec waŋi imi, tosara aŋgéŋgina timaj zé imuhuc me imuhuc waŋi. ²³ Ni buŋa suruc hiabia imuac wamma haka hénia hénia méndacma waŋanžua imi, ni nenaoc acguc buŋa suruc hiabia imuac héla imi ic embac tosara iniguc momacnec memaj zé imuhuc waŋanžua.

²⁴ Sombenj yandaiguc nogicna gogicba aria wamma moczoŋ usuŋnec kejanžu, néj sucgina igucnec momacguc sac onogicma bakia meanžac

imi ini ménda nijectegiczu? Ini acguc bakia mewij zé imuhuc usujnec kemmu. ²⁵Ariac ic eneŋ onogicbiŋ zé sigi hénia hénia kecanžu. Waŋu imi eneŋ žunzarij mižicmižicya houmacac hezac imuhucyawac orucginaiguc haimimu nijac wamma imuhuc waŋanžu, néŋ neŋaj mia iwawai ménda houhouyawac mewij zé imuhuc waŋanžiŋ. ²⁶Hénia imuac nijac ni nenaoc héna hezac imi ménda héjtégicma sicsaoc ménda kejanžua. Waŋu ni ſika qemaj zé sawaiguc méragina sicsaoc gilianžu ésécnec ménda qeanžua. ²⁷Néŋ ni ic tosara onac ackuažéc zéau énécmima kecma nena gorosoŋa wambi nijac séwinanéŋ weleŋ qeqe kecmac niŋ imuac siŋa qewa hiŋgaru kecanžua.

**Pakeŋ ac Israel ionac wawaŋ
meme igucnec hahaya.**

10 ¹Alahécna, ini iwawai yomi ménda nijasarimanec kecmu nijac ménda wanžua. Eſaŋ ambéc hécnina ieneŋ moczoŋ hosusuac amiaiguc kemma konduŋ doku namuŋaiguc qericma keŋgic. ²Waŋu moczoŋ Mosearu toroqegic hosusu zéma konduŋ doku qeriaiguc naec énécmiyec. ³Waŋu nene téryea imuhucyanec nema kecgic. ⁴Waŋu ieneŋ imi, Kristo qeri uŋawac žamanžiŋ kecanžac inéŋ méndac énécmiyu žamanžiŋ imuacnec mia qeri uŋawac doku imuhucyanec nema kecgic. ⁵Néŋ kileŋ, ionarunec žaŋgégina moczoŋnec séc ionac imi Anutunéŋ ségiségi ménda wamma baec kéra kérasiaiguc unuyu humudacgic. ⁶Waŋu imi mia ieneŋ haka biria siŋa nimma waŋgic ésécnec neŋaj imuhucyanec ménda wamma kecbiŋ nijac haka imuhucyanéŋ sésécac hicŋi nénécmiyec. ⁷Ionac murunec tosara ésécnec ini baniarawac weleŋ qeqe ic ménda wammu. Haka imuhucyawac waŋgic, ac yomuhuc ooyawac hezac; Ic embac ieneŋ mama tacma nene zéma doku selia nema yacma nezéléléŋ aria mezu.^m ⁸Waŋu ionac sucginaiguc tosara ésécnec kaisero haka ménda wambij. Kaiwe ai meme momacguc imuaru ic embac 23,000 humuma madacgic. ⁹Waŋu Miŋ Kewunina manam batuc ménda wammwiŋ. Ieneŋ imuhuc waŋgic mokoleŋ eneŋ inigic humudacgic. ¹⁰Waŋu ionarunec tosaranéŋ waŋgic ésécnec ŋindic ŋuduc ac ménda zému. Ieneŋ imuhuc zégiç metecmetec miŋinanéŋ metecgé énécmiyu qahac wandacgic. ¹¹Ionaru haka hicŋiyec imuhucyanéŋ séséc waŋ nénécmizac. Waŋu baec yomuac nalé tetecgiawac kecanžiŋ neŋajaru pakeŋ ac waŋ nénécmimac niŋ kiwiiguc ooyawac hezac. ¹²Imuac mia naŋselizua zéma ninžu imi eneŋ mama unuwac nijac técgina nimma kecmu. ¹³Ic séc hicŋi énécmianžac manam batuc imuhucya sac onac muru hicŋi énécmianžac. Anutu imi ménjzé ménjzéya qahac imuac nijac manam batuc sécgina ogicogicya imi ménda waiyu hicŋi énécmimac. Waŋu manam batuc

^m 10:7 Mmh 32:6

hicŋi énécmimacac séc hia naŋselimu niŋac néŋgacma keŋkeŋawac héna mihičŋi énécmimac.

Baniarawac olémbaŋa.

¹⁴ Imuac mia inicsoroc sorochécna ini baniarawac weleŋ qeqe ai imuac mia héŋacya mema kecmu. ¹⁵ Ic niŋtegiq qiqtegiq ginaguc énézéanzua ésécnec ac waŋ énécmizua. Enaoc mia ac énézéza imi niŋgésigic. ¹⁶ Sokociguc mériajac waiŋ doku, mériajac zéma neanžiŋ imi Kristoac sacya amunec qamunec haka qahac me? Waŋu saméŋ méndémma neanžiŋ imi Kristoac séwi busia amunec qamunec haka qahac me? ¹⁷ Nene saméŋ hénia momacguc heyu saméŋ momacguc amunec qamunec wamma neanžiŋ, imuac niŋac nini sasalanéŋ séwi busu momacguc wamma kecanžiŋ. ¹⁸ Séwiiguc Israel ic embac keczu ionac niŋgic, mulu haima neanžu imi eneŋ zaki téreyawac buŋa amunec qamunec ménda wamma kecanžu me? ¹⁹ Ac imi dimuhuc niŋac zézia? Iwawai baniarawac haimimia imi iwawai héla wanžac me? Waŋu baniara eŋeya imi iwawai héla wanžac me? ²⁰ Imuhuc qahac. Ic enia ieneŋ mulu haianžu imi Anutuac buŋa qahac, néŋ kuwig onac haianžu. Ni ini kuwig iniguc amunec qamunec wamma kecmu niŋac ménda wanžua. ²¹ Ini Miŋ Kewuac sokoc igucnecⁿ zéma kuwigac sokoc igucnec momacnec nemuac séc qahac. Waŋu Miŋ Kewuac zaeiguc zéma kuwig ionac zaeiguc momacnec toroqema nemuac séc qahac. ²² Me neŋaŋ imuhuc wammanec kecma Miŋ Kewu nimbupuc mihičŋi miwiŋ me? Kucninanéŋ kuha ogicžac me?

Ninžéŋ ninžéŋ ic ionac keckec solanja.

²³ Iwawai mocžoŋ hia wambijac séc, néŋ iwawai mocžoŋnénj méra ménda nénécmidacmac. Iwawai mocžoŋ hia wambijac séc, néŋ iwawai mocžoŋnénj ménda naŋgé nénécmidacmac. ²⁴ Méjnénj méŋ eŋeya naŋgé amumaŋ zé ménda hochoc ai memac, néŋ tosara onac naŋgé énécmimaŋ zé hochoc ai memac. ²⁵ Ini nénnaŋémba sombenjiguc yaŋ beric busia haigic heyu ewa qerigina solajanéŋ yomi omaya me kuwigac buŋa zéma ménda qesiamuma ej boŋ mema oma nemu. ²⁶ Hénia imi yomuhuc; Baec zéma iwawaiya imuaru sécgéma hezac imi mocžoŋ Miŋ Kewuarunc.^o ²⁷ Ic enia méjnénj héihéré énécmiyu amayaiguc emmuiguc, wéségina iguc iwawai haigic hezac imi imuac me imuac ewa qerigina solanja niŋac wamma zéqesi ménda wamma efima hia nedacmu. ²⁸ Waŋu ic méjnénj yomi baniarawac mulu haimimia zéma énézémaciguc imi, énézémac i zéma iwac ewa qeria solanja niŋac wamma iwawai imi ménda nemu. ²⁹ Geŋga qahac, néŋ iwac ewa kétiaŋ kétiaŋawac zézia. Némac niŋ ic

ⁿ 10:21 Waiŋ sokoc. ^o 10:26 Leg 24:1

méŋac ewa qeri solajanéŋ hakana ʒiki sipacya qahac imuac ʒégési waŋnémmac me? ³⁰ Ni ewa hia nimma amunec qamunec wammaŋiguc mérénéŋ némac niŋac hakana ewa hia ʒézéyaguc imuac niŋac ʒébiri néŋu nimbinec? ³¹ Imuac ini nene ʒéma doku nemu, me haka méŋac méŋ wammuŋiguc imi, Anutuac edamuyawac niŋac wamma memu. ³² Ini Yuda ic me Girik ic me Anutuac héraorij ieneŋ inicma qonžontonj géwu niŋac solajanec kecmu. ³³ Haka hénia hénia wammaŋ séc, ic hénia hénia ewa hia mihičji énécimima, nena naŋgé amumaŋ ʒé hochoc ai ménda mema, ic sasala naŋgé énécimimaŋ ʒé hochoc ai meanzua ni éscenec waŋ énécmigic Anutunéŋ ionac aŋgéngina tiénécimimac.

11 ¹Ni Kristoac haka kéréndéŋ ménda mianzua éscenec ini imuhucyanec nuac haka méndacma wammu.

Mepé qepésiac haka solaja.

²Ini ai hénia hénia meanzú séc ni niŋqeli némma mératéc haka ku énécmiyiāc séciguc tohoma kecanžu imuac niŋac mepéši énécmizua. ³Waŋu yomi méŋ ʒéwa niŋasarimu niŋac wanžua; Icy icy ionac orucgina imi Kristo wanžac. Waŋu embacac oruha imi icya wanžac. Waŋu Kristoac oruha imi Anutu wanžac. ⁴Ic méŋnéŋ oruc usuyaguc žeweļec ai me biaŋac ara žéauau ai mezac imi ejeya oruha Kristo gamu mihičji mizac. ⁵Waŋu embac méŋnéŋ oruc usuya qahac ejnec žeweļec ai me biaŋac ara žéauau ai mezac imi oruha kecžac icyawac gamu mihičji mizac. Waŋu embac imi oruc žucya mocžoŋ meridacma kecžac tanec imuhuc ésc wanstac. ⁶Imuac embac méŋnéŋ oruha usuya qahac kecmaciguc oruc žucya imi meridacmac me hézérac gédacma kecmac. Waŋu embac imi oruc žuc qahac kecžaq ʒé gamuya nimmaciguc oruc usuyaguc kecmac. ⁷Ic imi Anutuac tanec ʒéma edamuya wanžac imuac oruhaiguc usuya kileŋ ménda haimacac hezac, néŋ embac imi icyawac edamuya wanžac. ⁸Ic imi embac igucnec ménda memeyanéŋ embacnénj ic igucnec memeya. ⁹Waŋu ic imi embacac niŋ wamma ménda mihičjiyec, néŋ embac imi icac wamma mihičjiyec. ¹⁰Hénia imuac niŋac ʒéma kua meme uŋa ionac niŋac wamma embacnénj méra bacginaiguc kecžac imuac asé kiwiya oruc usuya haima kecmac. ¹¹Waŋu Miŋ Kewuninawac qeriaiguc imi ic qahac embacnec ménda kecanžac. Waŋu imuhucyanec embac qahac icnec ménda kecanžac. ¹²Embac icarunec hicčiyec^p éscenec ic acguc embacarunec hicčiyec. Néŋ momac yanda imi Anutu arunec. ¹³Ini eŋaoc niŋgésigic embac méŋnéŋ oruc usuya qahac Anutu žeweļec wammiyu hia sécgémac me? ¹⁴Waŋu ic méŋnéŋ oruc žuc horua hemiyu iminéŋ ejeya gamuya mihičji mianzac imi ewa siŋginawac boŋ žalianéŋ hia ménda ku énécmizac me? ¹⁵Waŋu embac onac oruc žucgina imi usu

^p 11:12 Hén 2:21

buŋawac énécmiyec imuac niŋ̊ embac méŋn̊éj oruc ʒuc horua hemiyu, edamuyaguc wan᷑ac. ¹⁶Méŋn̊éj ac imi qemajac ʒéma yomuhuc nimmac. Haka imuhucy ima nini me Anutuac héraorij neŋ̊anġuc ménda hezac.

Miŋ Kewuninawac saméj téreya.

¹⁷Ini ažoroanžu nalé imuaru ménda naŋ̊é amuanžu, néj mebirí amuanžu imuac niŋ̊ac ini ménda ʒéhiaru énécmima ʒézé seli ac mén̊ yomi énézémaŋ ʒé wan᷑ua. ¹⁸Walac imi ini héraorij tocgoanžu nalé imuaru sucginaiguc héndéj héndéj hicŋianžac ʒégič nimma ac tosara imi ninžéŋgézua. ¹⁹Waŋu nimba Anutunéj niŋ̊ tuŋ̊ diminéj solaja kecžu imi hicŋitegičmac niŋ̊ sucginaiguc eŋ̊ac eŋ̊ac tunginaguc téamuma kecmuac hezac. ²⁰Hélawac ʒéwa niŋ̊ic; Ini momacnec ažoroanžu nalé imuaru imi Miŋ Kewuac saméj newiŋ̊ ʒé ménda ažoroanžu. ²¹Némac niŋ̊, tosara imi eŋ̊aj nene késama hama eŋ̊ac walac negic tosara imi yaka niŋ̊ humumanec kecgic tosara imi doku selinéj ewa soho mihiči énécmiyu kecžu. ²²Eŋ̊aj yaka neneac ama imi hocma imuhuc waŋanžu me? Imi qahac waŋu, Anutuac héraorijac niŋ̊ic mamaya waŋu maqeqeya gamu qeqe mihiči énécmianžu me? Némac ac énézémaŋ? ʒéhiaru énécmimaj? Qahagcucnec! Yéwéri imuac ʒéma ménda ʒéhiaru énécmimaj.

²³Imi mia hénia yomuhuc niŋ̊ac; Ni haka ku énécmiyi imi mia Miŋ Kewuarunec meyi. Miŋ Kewu Yesunéj siŋ̊i mén̊ Miŋ Kewu Yesu késagic imuaru saméj mema ²⁴ewa hia ac ʒéma kuma yomuhuc ʒéyec; Yomi imi séwi busuna onac buŋ̊a. Niŋqeli némma haka yomi wammu. ²⁵Saméj negic tecgéyú waiŋ̊ sokoc imuhucyanec nema yomuhuc ʒéyec; Sokoc yomi imi ʒikižiki qelia sacnanéj memeya. Nemu séc niŋqeli némma haka imi wammu. ²⁶Ini saméj ʒéma waiŋ̊ sokoc imi mema nemu séc Miŋ Kewuac humuc buŋ̊a imi ʒéauma kecgic inéj lilingéma hamac.

²⁷Hénia imuac mia méŋn̊éj mén̊ Miŋ Kewuac saméj me sokoc imi haka sicsaocyaguc nemac imi Miŋ Kewuac séwiya ʒéma sacya nesoho sohoyawac képésic mihičimac. ²⁸Imuac méŋn̊éj mén̊ eŋ̊eyá niŋ̊ési amumaguc saméj imi nema sokoc imi mema nemac. ²⁹Méŋn̊éj mén̊ Miŋ Kewuac séwiya ʒéma sacya ménda héjasarima nemac imi eŋ̊eyá képésic nemac tanec wammac. ³⁰Hénia imuac niŋ̊ac sucginaiguc sasalanéj kuc mama ʒéma hafiginaguc wamma kecžu. Waŋu tosara imi bec gau seli mihičima kecžu. ³¹Neŋ̊aj niŋ̊ési amuyiŋ̊iguc ménda niŋ̊ési nénécmiwacnec. ³²Waŋu neŋ̊aj niŋ̊ési nénécmimac iguc imi ʒéqindiŋ̊i waj nénécmimac. Imi mia baec ic iniguc momacnec ʒétecgé nénécmiyu képésicnaguc ménda wambij niŋ̊ac imuhuc waj nénécmianžac. ³³Imuac dacmuna hécna saméj newiŋ̊ ʒé ažoromu nalé imuaru imi mambéc amumu. ³⁴Mén̊ imi neneac wammiyu walac eŋ̊eyá amaiguc nemac. Ažoažoro sicsaocya waŋ̊ic képésic ginaguc ʒéénécmiwac niŋ̊ac. Yéwéri tosara imi ni nenaoc kec hama ʒémindinjiman̊.

Qeri uŋawac sese.

12 ¹Dacmuna hécna ini qeri uŋawac sese imuac hénia niŋasarimu niŋjac wanžua. ²Ini becnec ic enia kecgic imuaru siŋginanéj héihéré énécmima onagiru baniara ac ménda zézéya imuhucywac muru rouc wamma kendacgic. ³Imuac ni zéasari énécmizua; Méjnéj méj Anutuac Uŋaguc ac zéanžac imi Yesu imi saecac buŋa imuhuc ménda zémac. Waŋu Uŋjanéj ménda naŋgé énécmiyu méjnéj méj Yesuac Miŋ Kewuna zémamac séc qahac.

⁴Ewa hiawac ai buŋa imi hénia hénia, néj Uŋa imi momacguc. ⁵Ai memeac nanaŋgina imi hénia hénia, néj Miŋ Kewugina imi momacguc. ⁶Ai haka imi hénia hénianéj icya icya ionac muru ai haka imuac me imuac moczoŋ wamma meanzac imi Anutu momacguc. ⁷Waŋu ic miŋ séc naŋgé énécmimaŋ zé Uŋa téreyanéj aiginaiguc eŋeya mewinini amuanzac. ⁸Méjac imi Uŋa téreyawac murunec niŋtegic qinqtegicac ackuažéc, méjac imi Uŋa Téréya iminéjnec mia ninij hénia hénia wac ackuažéc, ⁹waŋu méjac imi Uŋa Téréya iminéjnec ninzéj ninzéj, méjac imi Uŋa Téréya iminéjnec hafi ʒepa mehia hiaruac ai buŋa seseya, ¹⁰Waŋu méjac imi kiwi méréra memeyawac kuha, méjac imi Anutuac biaŋac ara zézé, méjac imi uŋa hénia hénia inictegic tegira, méjac imi ac méréra zézé, méjac imi ac méréra imuac hénia melema źéasac asariac ai buŋa énécmiyec. ¹¹Ai haka imi moczoŋ Uŋa Téréya momacgucnéj medacanžac. Waŋu eŋeya ewa siŋa mēndacma mēdémma icya icya énécmianžac.

¹² Ic neŋŋaj séwinina imi momacgucnéj séwininawac tasia imi sasala hemizac. Waŋu séwiac tasia imi sasalanéj séwi momacguc hemizac éscenec Kristo acguc imuhucyanec. ¹³Nini imi Yuda ic me Girik ic, weleŋ qeqe ic me miŋ marjoc waŋamuma kekera, moczoŋ Uŋa Téréya momacguc néjnec^q naec nénécmiyu séwi momacguc wamma Uŋa momacguc imi doku éscenec nénécmiyu neyiŋ. ¹⁴Waŋu séwi imuac tasia imi momacguc qahac, néj sasalanec. ¹⁵Waŋu hénanéj ni méra qahac, imuac séwiiguc ménda toroqeŋyea źewacnec séwiiguc ménda toroqeŋyea hia wammac me? ¹⁶Waŋu gezacnéj ni kic qahac imuac séwiiguc ménda toroqeŋyea źewacnec séwiiguc toroqeŋyea hia ménda wammac me? ¹⁷Séwi howiacnéj kic wammaciguc héteŋ hicŋiyu dimuacnec nimmac? Waŋu séwi moczoŋnéj héteŋ niniŋa wammaciguc dimuacnec héméja nimmac? ¹⁸Waŋu Anutunéj ewa siŋa mēndacma séwi tasia hénia hénia séwiiguc haiyu hezac. ¹⁹Séwi tasé momacguc sac hewacnec séwi eŋeya dimuaru hia hemac? ²⁰Imuac séwi taséhéra imi sasalanec, néj séwi imi momacguc. ²¹Waŋu kicnénj mērawac ni gi

^q 12:13 Me momacgucac qeriaiguc.

qahac hia kecmaq զéyu, orucnéj hénawac ézéma gi qahac ni hia kecmaq զémacac séc qahac. ²²Néwéciguc, séwi tasé tosarawac niijni mamaya tanec wanžu, néj imi mocžoŋ aiginaguc sasala. ²³Waŋu séwininawac taséhéra maqegeya imuhucywac niijni eeginaguc waŋu usu hiabianéj héienémianžij. Waŋu séwi tasé gamuginaguc imuhucywac niijni héla waŋanžac. ²⁴Waŋu séwi tasé tanecgina hiabia ienej imi imuac me imuac զéwelecmuac ménda hezac. Anutunéj séwi tasé mamaya ionac eegina ogicma héima séwinina imuhuc areŋgéma meyacgé nénécmiyec. ²⁵Waŋu imuhuc meyu séwi tasé ejac ejac ménda méndéj amuma séc momacguc galengé amuma kecanžu. ²⁶Tasia ménjnéj qenžeŋ qeyu tosara mocžoŋ imuhucnec momacnec geriwa nijanžu. Waŋu tasia ménjnéj edamuyaguc waŋu tosara mocžoŋ imi momacnec ségiségi waŋanžu.

²⁷Ini imi Kristoac séwi զéma séwi taséhéra wamma kecžu. ²⁸Anutunéj imi héraorij héra neŋaŋarai ai ic yomuhuc kumu nénécmiyec; Walac imi Yesuac Méliméli ic, imuacnec biajac ara զézé ic, ai imuacnec kiwi ic զéma kiwi méréra memeya, զéma hafi զepa mehiahiaruac ai buŋa seseya, զéma qenaŋgé ai, զéma galej ai, զéma ac méréra զézé ai imuhucnec hai nénécmidarec. ²⁹Momac yanda Yesuac Méliméli ic wanžij me? Momac yanda biajac ara զézé ic wanžij me? Momac yanda kiwi ic wanžij me? Momac yanda kiwi méréra meme ic wanžij me? ³⁰Momac yanda hafi զepa mehiahiaruac ic wanžij me? Momac yanda ac méréra զézé ic wanžij me? Momac yanda ac méréra imuac hénia զéauau ic wanžij me? ³¹Waŋu ini ai buŋa seseya, séc ménj tosara onogicma ejenja waŋac imuac qerigina hélacnec ewa ewa wammu.^r Waŋu ni héna ménj tosara onogicma solanja wawaŋawac զéwa niŋgic.

Goi héihéiac haka.

13 ¹Ni baec ic զéma kua meme uja ionac ac hénia héniaiguc ac զémanec kilej goi héihéi qahac kecžuaiguc, ni imi gonjgoŋ qacqaraguc զéma aŋj hétéŋaguc tanec wanžua. ²Waŋu ni biajac ara զéma ac saja mocžoŋ զéma niniŋ mocžoŋ nijsarima imuacnec ninžéj ninžéj baec boŋa ménj hia ézéwa yacma kemmacac séc késa kecžuaiguc kilej goi héihéi qahac kecžuaiguc imi ni ejomia wanžua. ³Waŋu nena iwawai mocžoŋ méndéj énécianžua iguc, waŋu imuacnec séwina gericiguc hai énécmiwa զedaruguc kilej goi héihéi qahac kecžuaiguc imi héla ménj ménda késakeczua.

⁴Goi héihéinéj nalé horua bisiqatéj waŋ énécianžac, goi héihéinéj gum bénzénzéj waŋ énécianžac, waŋu nimburucya qahac, waŋu tétec qeque qahac, séwi ejenja qahac, ⁵Géréju nézéj qahac, ewalima késa kekec qahac, kiu séléléc wammiyu qeri biric ménda ninžac, képésic késa kekec

^r 12:31 Me nimburucya waŋanžu.

qahac. ⁶Imi birianéj sécgéma keju ewa hia ménda nimma ac hélawac wamma ségiségi waŋanžac. ⁷Goi héihéinéj yéwéri momac yanda bisiqatéj wamma iwawai moczoŋi niŋzéngéma iwawai moczoŋi niŋkumu wamma iwawai moczoŋiguc naŋselimac.

⁸Goi héihéi imi tetecgiaya qahac hema emma kecmac, néj biaŋac ara qaiyu, ac méréra acguc tecgéyu, ninij momacnec qahac wandacmac. ⁹Nini hénia bakia sac niŋasarima biaŋ ac imi bakianec zéanžiŋ. ¹⁰Imuac hénia howia hélanéj hic̄iyu bakianec zézéya imi moczoŋi tecgédacmac. ¹¹Ni komocnaiguc imi nambérac ésécnec ac wamma nambérac ésécnec niŋtegicma nambérac ésécnec niŋaŋi, néj ic kuneŋ wamma nambérac haka silic imi hetecgédari. ¹²Nalé yomuaru imi nini wikiŋiguc héŋjanžiŋ ésécnec méiméiyawac héŋjanžiŋ, néj nalé hahaya imuac nini musunina séc aŋambij imuhucyanec hémbij. Deguc imi bakia sac niŋasarianžiŋ, néj nalé imuac nini Miŋ Kewunéj ni niŋyacgé néŋjanžac ésécnec ni solajanec niŋasarimaŋ. ¹³Imuac ninzéŋ ninzéŋ zéma niŋkumu zéma goi héihéi haréwéc imi nalé séc hemac, néj sucginaiguc goi héihéinéj éréhéc orogicma eŋeŋa wanžac.

Biaŋac ara zézé zéma ac méréra zézéyawac sese.

14 ¹Goi héihéiac hénia imi seliseli wamma méndacmu. Waŋu qeri uŋawac sese hénia hénia niŋac wammu, néj ai buŋa sasala imuac Anutuac gezac qézéŋ acwac niŋgic eŋeŋa waŋu imi zéhic̄iŋiŋ zé seliseli wammu. ²Ic ménj ac méréra zéanžac imi Uŋa téreyanéj wammiyu ac saja zéyū ic tosara eneŋ hénia ménda niŋasarianžu. Imuac niŋac inéj ic onac ménj énézéanžac, néj Anutuac ézéanžac. ³Néj Anutuac biaŋac ara zéhic̄ianžac imi eneŋ ic onac énézéma zénaŋgé énécmima meme seli ac waŋ énécmima héibélac qéibélac waŋ énécmianžac. ⁴Ac méréraiguc ac zéanžac inéj eŋeŋa naŋgé amuanžac, néj Anutuac ackuažéc zéhic̄ianžac inéj héniorij meyac énécmianžac. ⁵Ni imi ini moczoŋi ac méréra zému niŋac wanžua, néj Anutuac biaŋac ara imi niŋgic tosara onogicma eŋeŋa waŋu sasala zéhic̄iŋi niŋac wanžua. Ac méréra zéma héniorij naŋgé énécmimaŋ zé hénia ménda melemma zéhic̄iŋi wanžaciguc Anutuac biaŋac ara zéanžac inéj i ogicma kuneŋa wanžac.

⁶Imuac dacmuna hécná ni onaru hama hénia zéauauyawac ara zéma niŋiŋ zéma biaŋac ara zéma pakeŋ ac ménj zéma ac méréraiguc ac énézéwa iminéj dimuhuc naŋgé énécmimac? ⁷Kuŋa me mimisule, iwawai kekecyā qahac imuhucyanéj legic maraya dindijanec ménj qarū mérénéj legic imuac hénia niŋtegicmac? ⁸Waŋu témuŋnéj héteŋ sicsaocya qarū mérénéj yaréac zéréŋ qéréŋ hia wammac? ⁹Ini imuhucyanec ezelan ginanéj ac niŋtegicbiŋac séc imuhucya ménj zégič ac zézéginā imi dimuhuc niŋasarimu? Acgina ej zégič sawaiguc

keŋsohozac. ¹⁰ Ac ewa hénia hénia baeciguc hezac, néj ac ewa hénia qahac méj ménda hezac. ¹¹ Imuac ic méjnénéj zéyu ni imuac hénia ménda niŋasarimaniguc ni imi ac zézac iwac muru ic enia wamba i acguc nuac muru ic enia wammac. ¹² Imuac ini acguc Uŋawac ai buŋa niŋac wanjanzu. Imuac hénoriaj naŋge énécmiwiŋ jé sécgé énécmimac niŋ seliseli wammu. ¹³ Imuac ac ewa méreraiguc zéanžac imi ac meleŋ meleŋawac kuha niŋac zéwelec wammac. ¹⁴ Ni ewa méreraiguc zéwelec wammaniguc imi mia qeri uŋananéj zéwelec wanžac, néj nuac ewa qerinanéj héla ménda mihičijzac. ¹⁵ Imuhuc waŋu dimuhuc wammaŋ? Ni Uŋananéj zéwelecma ewa qerinanéj momacnec zéwelecmaŋ. Waŋu uŋananéj legic héimima ewa qerinanéj momacnec legic héimimaŋ. ¹⁶ Imuhuc ménda wambésémaniguc imi uŋaganéj mériaj ac énézéwésémaniguc ic sese imuhucya qahac kecangu imi eneŋ gi némac ac zézaŋ imi ménda niŋasarima dimuhuciguc guac ewa hia ac nimma hélacnec hia zémac? ¹⁷ Gi ewa hia ac hia zézaŋ, néj acga iminéj tosara ménda naŋge énécmimac. ¹⁸ Ni ini mocžon onogicma ac mérera hénia hénia sasala zéanžuawac Anutu ewa hia ézézia. ¹⁹ Waŋu hénoriaj amaiguc tosara ku énécimimaŋ jé ackuažéc éréhécdac ewa qerinanéj niŋasarizac imuac hia zémaŋ, néj ac mérera 10 tauseŋac séc horua zémaŋ zé nimba mamaya wandaczac.

²⁰ Dacmuna hécna ninjegic qinjegiciguc imi kokoc éséc ménda wammu, néj Haka biriaiguc imi kokoc éséc wammu. Ninjegic qinjegiciguc imi ic kuneŋ éséc wammu. ²¹ Héna aciguc yomuhuc ooyawac hezac; Miŋ Kewunéj yomuhuc zézac; Ni ac mérera zéanžu ionac ezelaŋgina zéma ic enia ionac kua tasé mema ic embac yomi énézémaŋ, néj kileŋ ménda niŋtohomu.^s ²² Imuac ac mérera imi ninžéj ninžéj ic onac buŋa qahac, néj ic enia ionac asé kiwi wanžac. Anutuac biaŋac ara imi ic enia onac qahac, néj ninžéj ninžéj ic ionac buŋa wanžac. ²³ Imuac hénoriaj momac yandanéj tocgéma momacnec ac méreraiguc zémuiguc ic tosara imuac hénia ménda ninžu imi eneŋ zéma ninžéj ninžéngina qahac imi eneŋ éréma inicma ewagina sohozac ménda zému? ²⁴ Waŋu momac yanda eneŋ Anutuac biaŋac ara zéhicjima tacmuiguc imi, ic enia me omaya éréma ic momac yanda ionac murunec zéqindiŋi ac zéma gésigési ac waŋ énécmimia wammac. ²⁵ Waŋu ewa qerigmaiguc niniŋ musaŋ musaŋgia imi usuya auyu hicjitegiru Anutuac sicgémima mepésimima Anutunéj hélacnec sucginaiguc kecžac zéma Žéaumu.

**Ai areŋa méndacma mepé
qepéši ai memu.**

²⁶ Imuac dacmuna hécna dimuhuc wambij? Ini azoromu séc legic zéma pakeŋ ac zéma ackuažéc Žéauauya zéma ac mérera zéma ac

^s 14:21 Yes 28:11, 12

melej melej momacnec heanzac imuac imi moczojnéné naŋé amuwij zé wamma memu. ²⁷Méjnéné ewa méreraiguc ac zémaciguc éréhéc me haréwéc sac wai énécmigic zému. Waŋu momacnec qahac, néj ic méjnéné zéyu tecgéyú ic méjnéné zémac. Waŋu méjnéné hénia melemma énézémac. ²⁸Ac melej méj ménda keczaciguc hénoriaj amaiguc ara qaiyu bénzéj kecmac, néj zémaŋ jé ejeyanec Anutuaru zémac. ²⁹Waŋu Anutuarac biaŋac ara zéhicjanžu imi biaŋac ara zéwiŋ zé ic éréhéc me haréwécnéj zému. Waŋu tosara imi nimma niŋgésimu. ³⁰Waŋu ic méj momacnec taczac iwac muru Uŋa téreyanéné ackuažéc zéaumaciguc, walac hénima zézac inéj waima bénzéjnec tacmac. ³¹Ini momac yanda niniŋ hékqelima qeri efi mihičimiu niŋjac biaŋac ara imi areja méndacma ic méjnéné zéyu tecgéyú méjnéné zéyu kemmac. ³²⁻³³Anutu imi ai memaj zé sicsaoq qahac, néj luaeayaguc meanzac. Imuac niŋjac biaŋac ara zézé ic ionac uŋahécgina imi biaŋac ara zézé ic ionac méra bawu kecma luaeuguc mambéc kecanžu.

Météré ic momac yanda ažoazoroiguc waŋanžu ésécnec ³⁴embac eneŋ hénoriaj sucginaiguc acgina waima bénzéjnec kecmu. Ionac imi ac zému niŋjac ménda zéénémimia. Waŋu hénia aciguc hezac séc euhécgina méra bacginu kecmu. ³⁵Niniŋ méjat méj hékqeliŋ zé wanžuiguc imi ejaj amaiguc euhécgina qesiénémimiu. Embacnéj hénoriajiguc ac wawaŋa imi gamuyaguc wanžac. ³⁶Anutuarac ackuažécnéj onac murunec hicŋiyec me ejacnec sac kecgcic hicŋi énécmiyec?

³⁷Onarunec méjnéné ejeyawac niŋu kua meme ic wanžac me Uŋa téreyayaguc wanžaciguc imi ac oénémizua yomi kewuac zézé seli ac imuhuc zéma niŋtegičmac. ³⁸Méjnéné méj hénia yomi ménda niŋtegičmaciguc ic imi ménda niŋmimia wammac. ³⁹Imuac dacmuna hécnia ini Anutuarac biaŋac ara imi zéhicjanžiŋ zé seliseli wammu. Waŋu ewa méreraiguc ac zézé imuac neuj ménda héimu. ⁴⁰Ai haka hénia hénia moczoŋ sécyá ménda ogicma ai arej méndacma wamma memu.

Kristo humuc igucnec qelima yarec.

15 ¹Dacmuna hécnia buŋa suruc hiabia énézéyi imuac ku énécmiwa ninžu. Imi mia ini bec anjétičic. Anjétičima imuac qeriaiguc naŋselima kecanžu. ²Ini ackuažéc nej énézéyi imi ej ménda niŋzéŋgémia selianec késa kecžuiguc imi niŋzéj niŋzéj imuac qeriaiguc anjéŋgina tiénémimia wammac. ³Ni néju meyi imuac mia walac onac énézéyi. Kiwi téreyayaguc hezac séc Kristonénéj képésicinawac wamma humuyec. ⁴Humuyu téŋgégic kiwi téreyayaguc hezac séc ai meme haréwéc waŋu muŋguc humuc igucnec qelima yarec. ⁵Yacma walac Kefawac hicŋiyec. Imuacnec tohotoho ichéra 12 ionac hicŋi énécmiyu héŋgic. ⁶Imuacnec niŋzéj niŋzéj dacmuna 500 ažoroma kecgcic winini énécmiyu momacnec héŋgic. Ionarunec sasalanéné qeliqeli kecžu, néj efeſianéné humugic.

⁷Imuacnec éréma Yakobo hicnjimiyu héjec. Waļu imuacnec Yesuac Méliméli ic momac yanda hicji énécmiyu héngic. ⁸Tetecgiaiguc naléna ménda héiyunec kembaju téma hicnjiyi nidac imuhucya acguc hicnjinénu héj. ⁹Ni imi Yesuac Méliméli ic ionac sucginaiguc mamayagina téngéj. Ni Anutuac héniorij ununesi waļ énécmiyi imuac njiac Yesuac Méliméli ic zéma nurugic nimba ménda sécgéanzac. ¹⁰Waļu Anutuac ewa hia igucnec ni sécna wamma kecanzua. Ewa hiawac buļa néjec imi ej ménda heyu ni Yesuac Méliméli ic momac yanda onogicma ai kunej yanda meyi, néj imi mia nena qahac, néj niguc momacnec kecanzac Anutu iwac ewa hia igucnec. ¹¹Nej me ienej imuhuc zéau énécmini ini imuhuc ninzéngéma kecžu.

Humuc ic ionac qelima yacyac.

¹²Kristo imi humuc igucnec qelima yarec imuhuc énézéni niŋgicguc dimuhuc sucginaiguc tosaranéj humuc igucnec qelima yacyac imi ménda hezac zéanžu? ¹³Humuc igucnec yacyac ménda hewacnec Kristo acguc muŋguc ménda yacbacnec. ¹⁴Kristo ménda yareciguc ackuažéc nini zéauanziŋ imi ejomia wanžac. Waļu ninzéj ninzéngina imi acguc ejomia wanžac. ¹⁵Waļu imuacnec nini imi Kristonéj humuc igucnec meqelimiyu yarec zéma héipuc ac waļ énécmiyi hénia imuac njiac Anutuac héipuc ic ikochéra kecžiŋ imi hicnjitegiru niniedacbunec. Humuc igucnec yayac qahac wambacnec Anutunéj Kristo humuc igucnec muŋguc ménda meqeliwacnec. ¹⁶Humuc igucnec yacyac ménda hezaciguc Kristo acguc humuc igucnec ménda meqelimiyu yacbacnec. ¹⁷Kristo imi humuc igucnec ménda meqelimiyu yacbacnec ninzéj ninzéngina imi acguc ejomia waļu ini képésic qeriaiguc kecgicac kecbunec. ¹⁸Waļu Kristoac qeriaiguc humuma kecžu imi acguc qahac wandacbunec. ¹⁹Kristoac qeriaiguc nejaŋ niŋkumu waļanziŋ iminéj baec yomuac sac wambacnec ic embac sucginaiguc nejaŋ imi tosara onogicma ewa biricninaguc wambijnec.

²⁰Nej Kristo imi hélacnec humuc igucnec qelima yarecac gau seli kecžu ionac hélä gocmia walac walac wanžac. ²¹Humuc imi icac murunec, imuhucyanec humuc igucnec yacyac imi acguc icac murunec hahaya. ²²Adamwac qeriaiguc ic embac mocžoŋ humugic ésécnec Kristoac qeriaiguc ic embac mocžoŋ kekec mihicjimu. ²³Waļu areja zézéya séc méndacma hicji énécmimac. Walac imi hélä gocmia méréra Kristo, imuacnec Kristonéj liliŋgéma hayu iwac buļa kekera. ²⁴Imuac andiaiguc imi nalé tetecgia hamac. Inéj ic kewuya kewuya zéma ic qac buŋaguc zéma kuc buŋaguc imi mocžoŋ mebiri énécmima héngalej ama areja yanda imi maŋgocya Anutuac muru haimimac nalé imi mia hamac. ²⁵Inéj ic kewu kecmanec hažéchéra mocžoŋ ejeya hénia duandiaiguc onopocmacac hezac. ²⁶Waļu hažécyā nalé tetecgiaiguc qemacac

hezac imi humuc. ²⁷Anutunéj iwawai moczoj iwac héna duandiaiguc onopocdarec.^t Imuac iwawai moczoj héna duandiaiguc hezac zéyec nalé imuaru iwawai moczoj iwac héna duandiaiguc onoporec Anutu ejeya imi ménda toroqema zéyec imi hicnjitegiczac. ²⁸Iwawai moczoj iwac héna duandiaiguc onopocmac nalé imuaru imi naşa ejeya acguc iwawai moczoj héna duandiaiguc onoporec iwac muru sicgémimacac hezac. Imi mia Anutunéj iwawai momac yanda imuac mijina kecma iwawai moczoj imuac qeriaiguc acguc sécgémac kecmac niј imuhuc wajec.

²⁹Qahac waјu, humuc ic ionac niјac wamma doku naecanžu imi enej némac wammu? Waјu humuc ic ienej kilej ménda yacmuiguc némac niјac ic embac humuc ic ionac niј wamma doku naec haka waјanžu? ³⁰Waјu nini némac niјac zérabéra qahaiguc emmanec kecbij? ³¹Dacmuna hécna, ni Kristo Yesu Miј Kewuninawac qeriaiguc mepé qpésina wanžu onac niјac wamma zéhiaru amumanec kecma ni kaiweya kaiweya humuanžua. ³²Ni Efeso ama areja yandaiguc baec icac niјkumu niјacnec sac wamma yaј zécginaguc yaré waјiiguc imi némac héla méj hicnjémmac? Humuc igucnec yacyac ménda hezaciguc oran humuwijac hezac, imuac nežélélér wammanec kecbij hia zéwiјnec.^u ³³Ikoc waј énécmiwu niјac, ic ala biria enej haka hiabia mesohoanžu. ³⁴Ewa solajaiguc liliјgéma képésic ménda wamma haka solaja wamma kecmu. Onarunec tosianéj Anutu ménda nimmianžu imuac gamugina nimmu niјac imuhuc zézua.

Séwi qelia humuc igucnec yacyacwac buјa.

³⁵Tosianéj yomhuc gezaј zému; Humuc ienej dimuhuc muјguc yacmu? Waјu séwi tanecgina imi dimuhucyanéj yacmu? ³⁶Ac qelaja zézé ic ini! Iwawai gocmia qesaanžu iminéj ménda humumaciguc imi kekecyaguc muјguc ménda érémac. ³⁷Waјu iwawai himicanžu imi kecma érémacac hezac iwawai howia imuac ménda himicanžu, néj padi me tosara imi gocmianec himicanžu. ³⁸Waјu Anutunéj ejeya ewa sinjiguc tanecgina énécmima gocmia hénia hénia imuac séc tanecgina hénia hénia hai énécmiyec. ³⁹Séwi tanecgina acguc imuhucyanec qahac, ejac ejac. Méj imi icac séwi, méj imi yaј onac séwi, méj imi nei onac séwi, waјu méj imi lambéc onac séwi. ⁴⁰Séwi tanec tosara imi Kurumeјarunec, séwi tanec tosara imi baecarunec, waјu kurumeјiguc kekera ionac edamugina imi séc méj, waјu baeciguc kekera ionac edamugina imi séc méj. ⁴¹Kaiwe asaha imi séc méj, maso asaha imi séc méj, ménni sikiluac asaha imi séc méj, waјu ménni sikilu ejaj edamugina imi ejac ejac.

⁴²Humuc igucnec yacyac imi acguc imuhucyanec. Himicanžij imi humuma qahac wawaјa, waјu imuacnec yacyacwac buјa imi ménda

^t 15:27 Leg 8:6 ^u 15:32 Yes 22:13

humuma qahac wawaŋa. ⁴³Iwawai eeya qahac imuhucyanéj himicma iwawai edamuyagucnénj yacbiŋ. Iwawai békélacgia himicma iwawai selianéj muŋguc yacbiŋ. ⁴⁴Séwi busunéj himicma uŋawac tanecnénj muŋguc yacma kecbiŋ.

Séwi busuac tanera hezac, imuac uŋawac tanera imi acguc hezac. ⁴⁵Yomuhuc ooyawac hezac, Ic walac hicjihicjya Adam imi séwiac ic kekecyaguc wajec.^v Waŋu Adam tetecgia hahaya imi kekec énécmimiawac uŋa wajec. ⁴⁶Waŋu walac imi uŋawac buŋa qahac, néj séwiyaguc, imuac andiaiguc hahaya imi uŋawac buŋa wanžac. ⁴⁷Walac imi baeciguc hicjiyec imuac baecarunec. Andiaiguc hahaya imi kurumej igucnec hahaya. ⁴⁸Baecarunec imi moczoŋ baecac buŋa tanec, kurumejarunec imi moczoŋ kurumejac buŋa tanec éscnec. ⁴⁹Waŋu nini imi imuhucyanec baec icac murunec tanec meyin imuhucyanec kurumej icac murunec tanec mewiŋ.

⁵⁰Dacmuna hécnac ac méj yomi zéwa niŋgic; Sac zéma séwi busunéj Anutuac héŋgaleŋ ama areja yanda imi mératéc ménda aŋgék timac. Waŋu houhouyanéj iwawai ménda houhouya imi mératéc ménda aŋgék timacac hezac. ⁵¹Ninzu, neŋ onac muru ac saja méj zéwa niŋgic; Nini moczoŋ gau seli ménda hewiŋ, néj témuŋ tetecgiawac qaru foedac élanzaŋnec melemma qelia wambíŋ. ⁵²Tomuŋ qaru humuc ic enej iwawai ménda houhouyanéj muŋguc qelima yacmu. Waŋu neŋaŋ acguc melemma qelia wambíŋ. ⁵³Séwi houmacac hezac yominéj séwinina ménda houhouyawac usu éscnec héni hingacmac. Humucac buŋa yominéj hehe seliac buŋa héimac. ⁵⁴Houhouyawac buŋa yominéj hehe seliac buŋa héiyu humucac buŋa yominéj kekec seli héimac nalé imuaru imi, Anutuac kuhanéj ogiru humuc imi qécgé mimia wammaq imuhuc ooyawac hezac imi moczoŋ seligidacmac.^w ⁵⁵Humuc gi néma kucganéj ogicqogic wambésémaŋ? Humuc gi waiga dimua?^x ⁵⁶Humucac waiya imi képésic, waŋu képésicac kuha imi héna ac wanžac. ⁵⁷Neŋaŋ Miŋ Kewunina Yesu Kristonéjneč ogicqogirawac kuc nénémianžac Anutu iwac muru ewa hia ac ézézua. ⁵⁸Imuac dacmuna soroc hécnac seligma namma hérékej héréha ménda wamma nalé séc Miŋ Kewuninawac ai seliseli wamma memu. Imi mia onac kuc qeqe ai iminéj Miŋ kewuac qeriaiguc ejnec ménda sohomac.

Méra énécmimiawac haka.

16 ¹Deguc yomi imi ic embac téréya ionac sese tocgému imuac ara; Ni bec Galatia héraorij énézéyi imuac séciguc ini imuhucyanec wammu. ²Sondaya Sondaya^y ini ejac ejac soukiwa mihicŋigic

^v 15:45 Hén 2:7 ^w 15:54 Yes 25:8 ^x 15:55 Hos 13:14 ^y 16:2 Girik aciguc; Sondawac ai meme walac walaha séc.

saméjaguc he énécmiyu séc goiya héima toroqema haigic tacmac. En kecgic onaru hawa soukiwaguc qutulaŋgéwu niјac. ³ Onaru hamaj imuaru ic tosarawac niјigic sécgéyu kiwi énécmima méli énécmiwa sese imi mema Yerusalem kemmu. ⁴ Waјu nuac niјigic sécgéyu ni acguc komba Ieneј niguc momacnec hia kembirј.

Ejeya méra mimac niј énézéyec.

⁵ Ni Makedonia baec imi qericma kemmaj 3é wanžua imuac Makedonia baec qericma kemmaguc onac muru hama inicmaj. ⁶ Hama iniguc kecmaj gezaј. Iniguc kecba nalé saŋgeja imi hia kendacmac. Imi mia imuhuc wamba eneј mia hénana mindijima méli néju imuaru me imuaru kemmaj. ⁷ Miј Kewunéj niјu sécgéyu onac muru hama iniguc nalé tosara kecmaj 3é ninžua. Imuac mia nalé yomuac imi onogicmanec hotoŋadac inicmaj 3é ménda wanžua. ⁸ Ni Efeso ama areјa yandaiguc kecba ai meme 50 imuac kendoј wammac 3éma ninžua. ⁹ Hénia imi yomuhuc; Ai kuneј yanda hélaguc sasala mihicnjimaјac séc nagu béréngé néju, hažéc ic acguc sasala hicnjima keczu imuac mia imuhuc ninžua.

¹⁰ Timoteonéj onaru hamaciguc héŋgaleј wammigic bac yandi yandi ménda wamma sucginaiguc kecmac. Ic imi ni ésécnec Miј Kewuac ai seliseli wamma meanžac hénia imuac niјac imuhuc waјmimiawac hezac. ¹¹ Imuac iwac niјac niјigic mamaya ménda wammac. Waјu lúaeguc mélimigic nuaru lilingéma hamac. Ni 3éma ninžéj ninžéj dacmuna hécna imi iwac mambéc kecziј.

¹² Ninžéj ninžéj dacmuna Apolo iwac imi dacmuna tosara iniguc onac muru kemmu niј hatac sasala zénaŋgé miyi, néj nalé yomuac imi kemmaj 3é kileј ménda efizac. Waјu nalé méјac niјu sécgéyu hamac.

¹³ Ini qeriginanéj técgina nimma kecma ninžéj ninžéjiguc naŋseligima ic hélawac séc seligima kecmu. ¹⁴ Waјu ai memu séc goi héihéiyaguc mema wammu.

¹⁵ Ini Sitefana 3éma hénaorij ieneј Akaia baeciguc walac walac ninžéj ninžéj ic embac waјgic imi 3éma météré ic embac weleј qeénécmiwiј 3é efianzu imi ini ninžu. Imuac ini zénangé énécmizua.

¹⁶ Ic embac imuhucya 3éma tosara momacnec ai mema kucqeј waјanžu séc acgina niјtoho waј énécmimu. ¹⁷ Stefano 3éma Fotunata 3éma Akaiko ieneј imi onac waј néju kic tanecgina késama hayic ewana hiaruyu kecanžua. ¹⁸ Ieneј imi ni 3éma ini momacnec ewa qerininaiguc ségiségi mihicnjí nénécmigic. Imuac ini ic imuhucya imi niјénécmimu.

Tetecgiawac yaižézé ac.

¹⁹ Asia baeciguc hénaorij tuňa tuňa keczu imi eneј onac yaižézéginá 3ézu. Akila 3éma Priska 3éma amagiraiguc hénaorij tocgoanžu imi eneј

acguc Miŋ Kewuninawac qeriaiguc onac yaižézégina žézu. ²⁰Ninžéŋ
ninžéŋ dacmuna momac yanda acguc yaižézégina žézu. Imuac eŋaoc
kiricne térya waŋamuma yaižézégina žéamumu.

²¹ Yomi Paulo ni nena mérananéŋ oma yaižézégina žéhua. ²²Méjnéŋ
méŋ Miŋ Kewu goiya ménda héimac imi saecyaguc wammac. Miŋ
Kewunina gi hawésémaŋ!^z

²³ Miŋ Kewu Yesu Kristoac ewa hianéŋ iniguc hema kecmac. ²⁴Goi
héihéinanéŋ Kristo Yesuac qeriaiguc tuŋ iniguc momacnec hema
kecmac.^a

^z 16:22 Aram aciguc; Marana ta. ^a 16:24 Kiwi méranéŋ ooya tosaraiguc kiwi yomuac
tetečiaiguc, Hélacnec! ogic hezac.